

কাব্য-আমপারা

নজরুল ইস্লাম

প্রকাশক
মেসোর্স করিম বক্স ব্রাদার্স
পাবলিশাস' ও বুক্-সেলাস'
১, আনন্দনী বাগান
কলিকাতা

Printed by Mr. M. E. K. Majlis at KARIM BUXTROS,
9, Anthony Bagan, Calcutta.

প্রথম সংস্করণ

১৯৩৩

সর্বস্বত্ত্ব সংরক্ষিত

সরেশ বাঁধাই—২০০
মলাট বাঁধাই—১

ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ

(ଅଜ୍ଞାନବିଦୀ) ପଦ୍ମ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ।

କୁଳା ଓ ଦୂର ପଦ୍ମ ମାତ୍ର ମାତ୍ର ।

ଅକ୍ଷୟ ରିକ୍ଷର ଶାସ୍ତ୍ର ମାତ୍ରର ଧରିଲା,

କୁଳା କୁଳା ପଦ୍ମ କାହିଁ କାହିଁ ଗୀତ ।

ରିକ୍ଷ-ଦିନେ ରିକ୍ଷ ! କବି ଉଦ୍‌ଘର୍ଷ
ଶାରୀନି କିମି ମାତ୍ର ଶାତ୍ର ଦିକ୍ଷା କିମି ।

ସେଇ ମାତ୍ର ଆଖ ଆଦେଶ ଚାଲାଇ,

ଅଦେଶ ବିନାଇ ଦୂର ମେଧ ଦେଖାଇ ।

ଅତିଶ୍ୟ ମାତ୍ର ମଧ୍ୟ-ପ୍ରକ୍ଷେ ଧରା, ପ୍ରକ୍ଷେ

ଦେଶଦେଶ ପାଖ ଥେ ଚାଲାଯାଇଲା କିମି ।

୨୦ (ଅଜ୍ଞାନ) . ୧୯୪୦, ପ୍ରମାଣଦର -

ନିଷକ୍ତ ବିନାଇ

উৎসর্গ

বাঙলার নায়েবে-নবী

মৌলবী সাহেবানদের

দশ-মোরকে—

আরজি

আমার জীবনের সব চেয়ে বড় সাধ ছিল পবিত্র “কোর-আন” শরীফের বাঞ্ছা পছানুবাদ করা। সময় ও জ্ঞানের অভাবে এতদিন তা ক'রে উঠতে পারিনি। বহু বৎসরের সাধনার পর খোদার অঙ্গুণে অস্ততঃ প'ড়ে বুঝবার মতও আরবী-ফার্সি ভাষা আয়ত্ত করতে পেরেছি ব'লে নিজেকে ধন্য মনে করুছি।

কোর-আন শরীফের মত মহাগ্রন্থের অঙ্গুণে করতে আমি কখনো সাহস করুতাম না বা তা করুবারও দরকার হ'ত না—যদি আরবী ও বাঞ্ছা ভাষায় সমান অভিজ্ঞ কোনো যোগ্য ব্যক্তি এদিকে অবহিত হ'তেন।

ইসলাম ধর্মের মূলমন্ত্র—পুঁজি ধনরত্ন মণি-মাণিক্য সবকিছু—কোরআন মজৌদের মণি-মাণিক্য ডরা, তাও আবার আরবী ভাষার চাবি দেওয়া। আমরা—বাঞ্ছালী মুসলমানেরা—তা নিয়ে অক্ষ-ভক্তিভরে কেবল নাড়াচাড়া করি। ঐ মণুষায় যে কোন্ মণিরত্নে ডরা, তাৰ শুধু আভাষটুকু জানি। আজ যদি আমার চেয়ে যোগ্যতর ব্যক্তিগণ এই কোর-আন মজৌদ, হাদিস, ফেকা প্রভৃতির বাঞ্ছা ভাষায় অঙ্গুণ করেন, তাহ'লে বাঞ্ছালী মুসলমানের তথা বিশ্ব-মুসলিম সমাজের অশেষ কল্যাণ সাধন করবেন। অজ্ঞান-অক্ষকারের বিবরে পতিত বাঞ্ছালী মুসলমানদের তাঁরা বিশ্বের আলোক-অভিযানের সহযাত্রী করার সহায়তা করবেন। সে শুভদিন এলে আমার মত অযোগ্য লোক এ বিপুল দায়িত্ব থেকে সানন্দে অবসর গ্রহণ করবে।

আমার বিশ্বাস, পবিত্র কোর-আন শরীফ যদি সরল বাঞ্ছা পঞ্চে অনুদিত হয়, তাহ'লে তা অধিকাংশ মুসলমানই সহজে কঠস্থ করতে

পারবেন—অনেক বালক-বালিকা ও সমস্ত কোর-আন হয়ত মুখস্থ ক'রে ফেলবে। এই উদ্দেশ্যেই আমি যতদূর সম্ভব সরল পথে অনুবাদ করবার চেষ্টা করেছি। খুব বেশী কৃতকার্য্য যে হয়েছি তা বলতে পারিনে—কেননা কোর-আন-পাত্রের একটী শব্দও এধার ওধার না করে তার ভাব অঙ্গুলি রেখে কবিতায় সঠিক অনুবাদ করার মত দুরহ কাজ আর দ্বিতীয় আছে কি না জানিনে। কেননা আমার কলম, আমার ভাষা, আমার ছন্দ এখানে আমার আয়ত্তাধীন নয়।

মক্কা-মাদ্রাসা স্কুল-পাঠশালার ছেলে-মেয়েদের এবং স্বল্প-শিক্ষিত সাধারণের বোধগম্য ভাষাতেই আমি অনুবাদ করতে চেষ্টা করেছি। যদি আমার এই দিক দিয়ে এই প্রথম প্রচেষ্টাকে পাঠকবর্গ সাদরে গ্রহণ করেন—আমার সকল শ্রম সার্থক হ'ল মনে করব।

আমি এই অনুবাদে যে যে পুস্তকের সাহায্য গ্রহণ করেছি নীচে তার তালিকা দিলাম। -- Sale's Quran, Moulana Md. Ali's Quran, Tafsir-i-Hosainy, Tafsir-i-Baizabi, Tafsir-i-Kabiri, Tafsir-i-Azizi, Tafsir-i-Mowlana Abdul Hoque Dahlavi, Tafsir-i-Jalalain, Etc., এবং মৌলানা আক্রাম খান ও মৌলানা কুহল আমীন সাহেবের আমপারা।

বহু ভাগ্যগুণে আমি বিখ্যাত মেসাস' করিম-রহমান আদাসের স্বজ্ঞাধিকারী মৌলানা আবদুর রহমান খান সাহেবের মত দারাজ দিল ও দারাজ-দস্ত মহানুভবের স্নেহ লাভ করেছি। প্রধানতঃ তাঁরই উৎসাহে, অর্থে ও সাহায্যে আমি “আমপারা-শরীফ” অনুবাদ করতে পেরেছি। উক্ত বীর সাধকের যোগ্য পুত্র দেশ-বিখ্যাত কন্সৈন্সী মৌলবী রেজাউর রহমান খান এম-এ. বি-এল (ডিপুটি প্রেসিডেন্ট, বেঙ্গল কাউন্সিল) সাহেবও অযাচিত স্নেহ ও প্রীতি-গুণে আমায় সর্ব-বিষয়ে সাহায্য ক'রে আমায় চির-কৃতজ্ঞতাপাশে আবক্ষ করেছেন। এদের ঋণ স্বীকার করবার মত ভাষা ও সাধ্য আমার নেই।

মৌলানা মোহাম্মদ মোমতাজ উদ্দিন ফখ্‌রোল-মোহাদ্দেসীন সাহেব, মৌলানা সৈয়দ আবদুর রশীদ (পাব্লিষী) সাহেব, মিঃ ইসকান্দর

গজনবৌ বি-এ, সাহেব, মৌলবী কে, এম, হেলাল সাহেব ও আরো
অনেক সাহেবান তাদের অমূল্য সঘঘের ক্ষতি ক'রে অত্যন্ত ধৈর্য
সহকারে আমার এই অভ্যাদে শুধু সাহায্য নয় সহযোগিতা ও করেছেন,
তাদের সাহায্য ব্যতিরেকে এ অভ্যাদ হ্যত এতটা নিভুর্ল হ'ত না।
এঁদের সকলকে আমার অন্তরের অন্তঃস্থল থেকে ধন্বাদ, ক্রতজ্জতা,
শ্রদ্ধা ও সম্মান নিবেদন করছি।

আমার সোদর প্রতিম সাহিত্যিক আবছুল মজিদ সহিত্য-রত্ন
বি-এ, শুধু আমার প্রতি প্রীতি বশতঃ যেভাবে এর জন্য আয়াস
স্বীকার করেছেন, তার জন্য তাকে সর্বান্তঃকরণে আশীর্বাদ করছি।
ইনি না থাকলে এ অভ্যাদ হ্যত পুস্তক আকারে আর বের হ'ত
না। এর প্রক দেখা, আমায় তাকিদ দিয়ে লেখানো ইত্যাদি সমস্ত
কাজ আবছুল মজিদ দিবারাত্রি পরিশ্রম ক'রে শেষ করেছেন।

পরম কর্মণাময় আল্লাহতালা এঁদের সকলের সকল বিষয়ে মঙ্গল
কর্ম ইহাই প্রার্থনা।

এ স্বত্তেও যদি কোন ভুগ-ক্রটী থাকে, মেহেরবান পাঠকবর্গের
কেউ আমায় জানালে পরের সংক্ষরণে সানন্দে খণ স্বীকার করে তার
সংশোধন করবো। আরজ ইতি—

খাদেমুল ইসলাম—

নজরুল ইসলাম

খোলাসা

সুরার নাম	পৃষ্ঠা	সুরার নাম	পৃষ্ঠা
১। ফাতেহা	১	২০। আলক	২২—২৩
২। নাস	২	২১। তৌন	২৪
৩। ফলক	৩	২২। ইন্শেরাহ	২৫
৪। ইথ্লাস	৪	২৩। ষোহা	২৬—২৭
৫। লহব	৫	২৪। লাযল	২৮—২৯
৬। নসুর	৬	২৫। শামস	৩০—৩২
৭। কাফেরুল	৭	২৬। বালাদ	৩৩—৩৫
৮। কাওসার	৮	২৭। ফজর	৩৬—৪০
৯। মাউন	৯	২৮। থাশিয়া	৪১—৪৩
১০। কোরারশ	১০	২৯। আ'লা	৪৪—৪৬
১১। ফৌল	১১	৩০। তারেক	৪৭—৪৮
১২। হ্যাজাত	১২	৩১। বুরুজ্জ	৪৯—৫১
১৩। আসুর	১৩	৩২। ইন্শিকাক	৫২—৫৫
১৪। তাকাস্তুর	১৪	৩৩। তারফিফ	৫৬—৬০
১৫। ক্রারেয়াত	১৫	৩৪। ইনফিতার	৬১—৬৩
১৬। আ'দিয়াত	১৬—১৭	৩৫। তকভীর	৬৪—৬৬
১৭। জিলজ্জাল	১৮	৩৬। আবাসা	৬৭—৭০
১৮। বাইয়েনাহ	১৯—২০	৩৭। নাজেয়াত	৭১—৭৫
১৯। কদুর	২১	৩৮। নাবা	৭৬—৮০

তাত্ত্বিক

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ଶ୍ରୀ
ମୁଖ୍ୟ
ମନୋହର

[୧]

ଶୁରା କାତେହା

(ଶୁର କରିଲାମ) ଲ'ମେ ନାମ ଆମାର,
କଳଣ ଓ ଦୟା ସୀର ଅଶେ ଅପାର ।

ସକଳି ବିଶେର ସ୍ଵାମୀ ଆମାର ମହିମା,
କଳଣ କୃପାର ସୀର ନାହି ନାହି ସୀମା ।
ବିଚାର-ଦିନେର ବିଭୁ ! କେବଳ ତୋମାରି
ଆରାଧନା କରି ଆର ଶକ୍ତି ଭିକ୍ଷା କରି ।
ସରଲ ସହଜ ପଥେ ମୋଦେରେ ଚାଲାଓ,
ଯାଦେରେ ବିଲାଓ ଦୟା ମେ ପଥ ଦେଖାଓ ।
ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ଆର ପଥ-ଭଣ୍ଡ ଘାରା, ପ୍ରଭୁ,
ତାହାଦେର ପଥେ ଯେନ ଚାଲାଯୋନା କଭୁ !

ଶୁରା—ମୋକ ।

କାତେହା—ଉଦ୍‌ଘାଟିକା ।

ଯାବତୀର ଶୁରାର ଶାନେ ନଜୁଲ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ହାତୋଳା ପରିଶିଷ୍ଟେ ଛଟିବ୍ୟ ।

(ଏକ)

ଶୁର୍ବା ନାସ

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ଲଯେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର
କରଣା ଓ ଦୟା ସାର ଅଶେଷ ଅପାର ।

ବଳ, ଆମି ତାରି କାହେ ମାଗି ଗୋ ଶରଣ
ସକଳ ମାନବେ ଯିନି କରେନ ପାଲନ ।
କେବଳ ତାହାରି କାହେ,—ତ୍ରିଭୁବନ ମାଧ୍ୟମରେ
ସବାର ଉପାସ୍ତ ଯିନି ରାଜ-ଅଧିରାଜ ।
କୁମତ୍ରଣାଦାନକାରୀ “ଥାନ୍ତାସ” ଶୟତାନ
ମାନବ ଦାନବ ହ'ତେ ଚାହି ପରିତ୍ରାଣ ।

ନାସ—ମାନୁଷ । ଥାନ୍ତାସ—କୁମତ୍ରଣାଦାତା ।

(ଛଈ)

ଶୁରୀ କଲେକ୍

ଶୁରୁ କରିଲାମ ଲମ୍ବେ ନାମ ଆମ୍ବାର
କରୁଣା ଓ ଦୟା ସ୍ଵାର ଅଶେଷ ଅପାର ।

ବଳ, ଆମି ଶରଣ ସାଚି ଉଷା-ପତିର,
ହାତ ହତେ ତାର—ସୁନ୍ଦିତେ ଯା ଆହେ କ୍ଷତିର ।
ଆଧାର-ଘନ ନିଶ୍ଚିଥ ରାତେର ଡର ଅପକାର—
ଏ ସବ ହ'ତେ ଅଭଯ ଶରଣ ସାଚି ତାହାର ।
ସାତର ଫୁଁଝେ ଶିଥିଲ କରେ (କଠିନ ସାଧନ)
ସଂକଳେର ସିଧନ, ସାଚି ତାର ନିବାରଣ ।
ଈର୍ଷାତୁରେର ବିଦେଶ ଯେ କ୍ଷତି କରେ
ଶରଣ ସାଚି, ପାନାହ୍ ମାଗି ତାହାର ତରେ ।

କଲ୍ପ—ଉଷା, ଆତଃକାଳ । ପାନାହ୍—ପରିଆଣ ।

(ତିନି)

ଶୁର୍ବା ଇଥ୍ଲାସ

ଓକ୍ତ କରିଲାମ ପୃତ ନାମେତେ ଆଜ୍ଞାର,
ଶେଷ ନାହିଁ ସୀମା ନାହିଁ ଧୀର କରଣାର ।

ବଳ, ଆଜ୍ଞାହ ଏକ ! ପ୍ରଭୁ ଇଚ୍ଛାମୟ,
ନିଷ୍ଠାମ ନିରପେକ୍ଷ, ଅଗ୍ନ କେହ ନୟ ।
କରେନ ନା କାହାରେଓ ତିନି ସେ ଜନନ,
କାହାରେଓ ଓରସ-ଜାତ ତିନି ନନ ।

ସମତୁଲ ତୀର
ନାହିଁ କେହ ଆର ।

ଇଥ୍ଲାସ—ବିଶ୍ଵକ୍ଷ

(ଚାର)

ଶୁଣା ଲେଖନ୍

ଶୁଣ କରିଲାମ ନାମେ ସେଇ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣା-ନିଧାନ ଯିନି କୃପାର ପାଥାର ।

ଧର୍ମ ହୋକୁ ଆବୁଳାହାବେର ବାହୁଦୟ
ହଇବେ ବିଧବସ୍ତ ତାହା ହଇବେ ନିଶ୍ଚଯ ।
କରେଛେ ଅର୍ଜନ ଧନ ସମ୍ପଦ ମେ ଯାହା
କିଛୁ ନୟ, କାଜେ ତାର ଲାଗିବେନା ତାହା ।
ଶିଥାମୟ ଭୁନଲେ ମେ ପଶିବେ ଭରାଯ
ସାଥେ ତାର ମେ ଅନଳ-କୁଣ୍ଡେ ଯାବେ ହାଯ
ଜାଯା ତାର—ଅପବାଦ—ଇନ୍ଦ୍ରନବାହିନୀ,
ତାହାର ଗଲାଯ ଦଢ଼ି ବହିବେ ଆପନି ।

ଲେଖନ୍—ଶିଥାମୟ ବର୍କି ।

(ପ୍ରାଚ)

ଶ୍ରୀ ନମର୍

ଶ୍ରୀ କରିଲାମ ଶ୍ରୀ ନାମେ ଆଲ୍ଲାର,
ନାହିଁ ଆଦି ଅନ୍ତ ସାର କରଣ କୃପାର ।

ଆସିଛେ ଆଲ୍ଲାର ଶ୍ରୀ ସାହାୟ ବିଜୟ !
ଦେଖିବେ—ଆଲ୍ଲାର ସର୍ବେ ଏ ଜଗତମୟ
ସତ ଲୋକ ଦଲେ ଦଲେ କରିଛେ ପ୍ରବେଶ,
ଏବେ ନିଜ ପାଲକ ସେ ପ୍ରଭୁର ଅଶେଷ
ପ୍ରଚାର ହେ ପ୍ରଶଂସା କୃତଜ୍ଞ ଅନ୍ତରେ,
କର କ୍ଷମା-ପ୍ରାର୍ଥନା ତାହାର ଗୋଚରେ ।
କରେନ ଗ୍ରହଣ ତିନି ସବାର ଅଧିକ
କ୍ଷମା ଆର ଅନୁତାପ-ସାଙ୍କ୍ଷା ସଠିକ ।

ନମର୍—ସାହାୟ ।

(ଛୟ)

ଶୁରୀ କାନ୍ଫେରନ୍ସ

ଆରଣ୍ଡ କରି ଲଘେ ନାମ ଆଲ୍ଲାର,
ଆକର ଯେ ସବ ଦୟା କୃପା କରଣାର ।

ବଳ, ହେ ବିଧର୍ମିଗଣ, ତୋମରା ଯାହାର
ପୂଜା କର,—ଆମି ପୂଜା କରିବା ତାହାର ।
ତୋମରା ପୂଜନା ତାରେ ଆମି ପୂଜି ସାରେ,
ତୋମରା ଯାହାରେ ପୂଜ—ଆମିଓ ତାହାରେ
ପୂଜିତେ ସୁମ୍ମତ ନାହିଁ । ତୋମରାଓ ନହ
ପ୍ରକ୍ଷତ ପୂଜିତେ, ସାରେ ପୂଜି ଅହରହ ।
ତୋମାଦେର ଧର୍ମ ଯାହା ତୋମାଦେର ତରେ,
ଆମାର ଯେ ଧର୍ମ ରବେ ଆମାରି ଉପରେ ।

କାନ୍ଫେରନ୍ସ—ବିଧର୍ମୀସକଳ ।

(ସୋତ)

ଶୁର୍ବା କାନ୍ତାର

ଶୁର୍ବା କରିଲାମ ପୂତ ନାମେତେ ଖୋଦାର,
କୁପା କରଣାର ସିନି ଅସୀମ ପାଥାର ।

ଅନ୍ତରୁ କଳ୍ପାଗ ତୋମା' ଦିଯାଛି ନିଶ୍ଚଯ,
ଅତଏବ ତବ ପ୍ରତିପାଲକ ସେ ହୟ
ନାମାଜ ପଡ଼ ଓ ଦାଓ କୋରବାଣୀ ଠାରେଇ,
ବିଦେଶେ ତୋମାରେ ସେ, ଅପୁତ୍ରକ ସେ-ଇ ।

କାନ୍ତାର—ବେହେଶ୍ ତେର ଏକଟି ମହିନେର ନାମ ; ଅମୃତ ।

(ଆଟ)

ଶୁର୍ବୀ ମାଟ୍ଟନ

ଶୁର୍କ କରି ନାମେ ସେଇ ପବିତ୍ର ଆଜ୍ଞାର,
କରଗା ଦୟାର ସ୍ଵାର ନାହିଁ ଶେଷ ପାର ।

ତୁମି କି ଦେଖେছ, ବଲେ ଧର୍ମ ମିଥ୍ୟା ଯେଇ ?
ପିତୃହୀନେ ତାଡ଼ାଇୟା ଦେଇ, ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ।
ଦରିଜ କାଙ୍ଗଳଗଣେ ଅନ୍ନଦାନ ତରେ
ଏହି ଲୋକ ଉତ୍ସାହ ଦାନ ନାହିଁ କରେ ।
ଯାବେ ଭଣ୍ଡ, ତପସ୍ତୀରା ବିନାଶ ହଇୟା
ଆନ୍ତ ଘାରା ନିଜେଦେର ନାମାଜ ଲହିୟା ;
ସେକାଜ କରେ ଘାରା ଦେଖାଇତେ ଲୋକ,
ବାଧା ଦେଇ ଦାନ ଧ୍ୟାନେ, ଧଂସ ତାରା ହୋକ !

ମାଟ୍ଟନ—ଘଟି, ବାଟୀ, ଦୀ, କୁଠାର ଅଭୃତ ନିତା ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସ୍ତୁ ଘାହା ଲୋକେ ତାହାଦେର
ଦୟକାରୀର ସମୟ ଚାହିୟା ଲମ୍ବ ; ଇହାତେ ଅକାତମ ବୁଝାଯା ।

(ଲମ୍ବ)

ଶୁରା କୋରାଯଶ

ଶ୍ରୀ କରିଲାମ ଶ୍ରୀ ନାମେ ଆଜ୍ଞାର,
ରହୀମ ଓ ରହମାନ ସିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

କି ଅନ୍ତୁତ ଆଚରଣ କୋରାଯଶଗଣେର,
ବ୍ୟକ୍ତ ଯାହା ପର୍ଯ୍ୟଟନେ ଶୀତ ଗ୍ରୀଷ୍ମେର ।
ଏଥନ ଉଚିତ, ତା'ରା ସେଇ ଅନୁରାଗେ
ଏହି ଗୃହାଧିପତିର ଅର୍ଚନାର ଲାଗେ ।
ସିନି ଅନ୍ନ ଦିଯେଛେନ ତାଦେର କ୍ରୂଧାୟ,
ଭୟେ ଦିଯାଛେନ ଶାନ୍ତି—ପୁଜୁକ ତାହାୟ ।

କୋରାଯଶ—ଆରିବେର ଏକଟି ବିଦ୍ୟାତ ଗୋତ୍ର । ଏହି ଗୋତ୍ରେଇ ହଜରତ ଜମାଲପାଶ କରେନ ।

(ଦଶ)

ଶୁର୍ବା ଫୀଲ୍

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ଗୁଡ ନାମେ ସେ ଆମାର,
କରଣା ନିଧାନ ସିନି କୃପା-ପାରାବାର ।

ଦେଖ ନାହିଁ, ତବ ପ୍ରଭୁ କେମନ (ଦୁର୍ଗତି)
କରିଲେନ ମେହି ଗଜ-ବାହିନୀର ପ୍ରତି ?
(ଦେଖ ନାହିଁ, ତବ ପ୍ରଭୁ) କରେନନି କିରେ
ବିଫଳ ତାଦେର ମେହି ଦୁରଭିସନ୍ଧିରେ ?
ପାଠାଲେନ୍ଦ୍ର ଦଲେ ଦଲେ ମେଥେ ପଞ୍ଚଶୀ ଆର
କରିତେ ଲାଗିଲ ତାରା ପ୍ରକ୍ଷର ପ୍ରହାର
ଗଜପତିଦେରେ । ତିନି ତାଦେରେ ତଥନ
କରିଲେନ ଭକ୍ଷିତ ମେ ତୁଣେର ମତନ ।

ଫୀଲ୍—ହଞ୍ଚି ।

(ଏଗାର)

ଶୁରୀ ହମାଜାତ

ଶୁରୁ କରିଲାମ ଶୁଭ ନାମେତେ ଆଜ୍ଞାର,
ଦୟା କରଣାର ସିନି ଅସୀମ ଆଧାର ।

ନିନ୍ଦା ଓ ଇଞ୍ଜିତେ ନିନ୍ଦା କରେ ସେ—ତାହାର,
ଗ'ଣେ ଗ'ଣେ ରାଥେ ଧନ, ଜମାଯ ସେ ଆର,
ଚିରଜୀବି ହବେ ଧନେ ମନେ ସେଇ କରେ,
ସର୍ବନାଶ (ଇହାଦେର ସକଳେର ତରେ),
ନିଶ୍ଚୟ ନିକିଷ୍ଟ ହବେ ସେ ସେ, “ହୋତାମାଯ”,
“ହୋତାମା” କାହାରେ ବଲେ ଜାନ କି ତାହାଯ ?
(ଇହା) ଆଜ୍ଞାର ସେଇ ଲେଲିହାନ ଶିଥା,
ହଦପିଣ୍ଡ ସ୍ପର୍ଶ କରେ ସେ (ଜ୍ଵାଳା ଦାହିକା) ।
କୁନ୍ଦନାର ସେ ଅନଳ ଆବନ୍ଦ ଆବାର
ଦୌର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରତ୍ଯେ (ଆଶା ନାହିଁ ମୁକ୍ତିର ତାହାର) ।

ହମାଜାତ—ଦୂର୍ଗମ ପ୍ରଚାର କବା, ନିନ୍ଦା କରା, ଅପବାଦ ଦେଓୟା ।

(ବାର)

ତୁରା ଆସନ୍ତି

ଶୁଣ କରି ଶୁଭ ନାମେ ସେଇ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣ-ଆଧାର ଯିନି କୃପା-ପାରାବାର ।

ଅନ୍ତର କାଲେର ଶପଥ, ସଂଶୟ ନାହି,
କ୍ଷତିର ମାଝାରେ ରାଜେ ମାନବ ସବାଇ ।
(ତ'ରା ଛାଡ଼ା) ଧର୍ମେ ଘାରା ବିଶ୍ୱାସ ସେ ରାଖେ,
ଆର ଘାରା ସ୍ଵକାଜ କ'ରେ ଥାକେ,
ଆର ଘାରା ଉପଦେଶ ଦେଇ ସତ୍ୟ ତରେ,
ଧୈର୍ଯ୍ୟେ ସେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ଘାରା କରେ ପରମ୍ପରେ ।

ଆସନ୍ତି—କାଳ, ଯୁଗ ।

(ତେର)

ଶ୍ରୀ ତାକାଶୁନ୍ତ

ଶୁଣ କରି ଲୟେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ନାହି ଆଦି ନାହି ଅନ୍ତ ସ୍ଥାର କରଣାର ।

ଅଧିକ ଲୋଭେର ବାସନା ରେଖେଛେ ତୋମାଦେରେ
ମୋହ-ଘୋରେ,
ଯାବତ ନା ଦେଖ ତୋମରା ଗୋରଙ୍ଗାନେର ଆଁଧାର ଗୋରେ ।
ନା, ନା, ନା, ତୋମରା ଶୀଘ୍ର ଜାନିବେ ପୁନରାୟ (କହି) ଭରା
ଜ୍ଞାତ ହବେ; ନା, ନା, ହ'ତେ ଯଦି ଜ୍ଞାନୀ ଏବ ସେ
ଜ୍ଞାନେତେ ଭରା ।
ଦୋଜଖ-ଉପ୍ରି କରିବେ ତୋମରା ନିଶ୍ଚଯ ଦର୍ଶନ
ଦେଖିବେ ତାହାରେ ତାରପର ଲ'ଯେ ବିଶ୍ୱାସୀର ନୟନ ।
—ନିଶ୍ଚଯ ତାର ପରେ
ହେବେ ଜିଜ୍ଞାସିତ ଆଜ୍ଞାର ଚିରମ୍ପଦ ତରେ ।

ତାକାଶୁନ୍ତ—ଆଚୁର୍ଯ୍ୟର ଗର୍ବ କରା ।

(ଚୌଳ)

ଶୁରୀ କ୍ଷାରେଣ୍ଟ

ଶୁର କରି ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରଣା-ଆକର ଯିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ପ୍ରଲୟାନ୍ତକ ସେଇ ବିପଦ

କୋନ୍ ସେ ବିପଦ ଧର୍ବସ ଭୟ ?
କିମେ ମେ ତୋମାରେ ଜାନାଲ, ସେଇ
ବିପଦ ଭୌଷଣ ପ୍ରଲୟମଯ ?

ବିକ୍ଷିପ୍ତ ପତଙ୍ଗପ୍ରାୟ

ସେଦିନ ଉଡ଼ିବେ ଲୋକ ସବାୟ,
ବିଧୁନିତ ଲୋମବଂ ସେଦିନ
ପର୍ବତରାଜି ଉଡ଼ିବେ ବାୟ ।

ସେଦିନ ମେ ପାବେ ଶୁଦ୍ଧୀ ଜୀବନ
ପାଣୀ ଘାହାର ହବେ ଭାରି,
ପାଣୀ ହବେ ହାଲ୍କା ଘାର

(ହବେ) “ହାତିଯା” ଦୋଜଥ ମାତା ତାରି ।
ହାତିଯା କି ତୁମି ଜାନ କି ମେ ?
ପ୍ରଜଳିତ ବହି ମେ ।

କାରେଣ୍ଟ—ଭୌଷଣ ବିପଦ ।

(ପନର)

ଶୁର୍ବୀ ଆଦିକ୍ଲାତ

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ଲମ୍ବେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କୃପା କରନ୍ତାର ସିନି ଅପାର ପାଥାର ।

ବିଦ୍ୟୁତ-ଗତି ଦୀର୍ଘଷ୍ଵସା

(ବୌର-ବାହୀ ଉଟେର ଶପଥ),

ଯାହାର ଚରଣ-ଆୟାତେ ଉଗାରେ

ତଞ୍ଚ ବହି ଫିନ୍କି ବ୍ରେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେ କରେ ଧୂଲି ଉତ୍କ୍ଷେପି' .

(ଶକ୍ତି-ଶିବିର) ଆକ୍ରମଣ

ଅନ୍ତର ସେ (ଅରି) ଦଲେ ପଶେ'

(ଏହି ହେନ କରେ ବିଲୁଠନ) ।

ଶପଥ ତାଦେର—ନିଃସଂଶୟ

ଅକ୍ରତଜ୍ଜ ମାନବକୁଳ

ତାଦେର ପାଲନ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଭୁର

ପରେ, ନିଶ୍ଚୟ, (ନେହେ ସେ ଭୁଲ !)

(ବୋଲ)

[۲۶]

ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାକ

আর সে নিজেই সাক্ষী ইহার
কঠিন বিষয়াসকি তার,
সে কি তা জানে না, কবর হইতে
উঠানো হইবে সবে আবার ?
হৃদয়ে তাদের লুকানো যা-কিছু
প্রকাশ করাৰ সব মেদিন,
জানিবে তাদের (সকল পোপন)
কথা—“রাক্ষুল আলামিন” !

ଆ'ଦିଗ୍ରାହି—ଉଟେର ପାଇଁର ଶକ୍ତି ।   ରାଜୁଲ ଆଲାମିନ—ସର୍ବ-ଜଗତେର ପ୍ରଭୁ ।
ତୋଯାତୁର—କ୍ରମଶଃ, ଫଳ୍ଟିନିଉରେଶନ ।

(সতর)

ଶୁର୍ବା ଜିଲ୍ଲାଜାଲ

ଶୁର୍ବ କରି ଲୟେ “ପାକ” ନାମ ଆଣ୍ଟାର,
କରଣ ନିଧାନ ଯିନି କୃପାର ପାଥାର ।

ଘୋର କମ୍ପନେ ଭୂମଣ୍ଡଳ ପ୍ରକମ୍ପିତ ସେ ହବେ ସେ ଦିନ,
ଧରା ତାର ଭାର ବାହିର କରିଯା ଦିବେ (ସେ ଦିନ) ।
“କି ହଇଲ ଏର” କହିବେ ଲୋକେରା,
ସେ ଦିନ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବେ ସେ
ନିଜେର ସା କିଛୁ ଥବର, ତୋମାର
ପ୍ରଭୁ ସେ ଖୋଦାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶେ ।
ଅତ୍ୟାଗତ ସେ ହଇବେ ସେ ଦିନ
ଦଲେ ଦଲେ ସତ ଲୋକ ସକଳ,
ଦେଖାନୋ ହଇବେ କର୍ମ ସକଳ
ତାଦେର (ପାପ ଓ ପୁଣ୍ୟ-ଫଳ) ।
ଏକ ରେଣୁବ୍ୟ ସେ ପୁଣ୍ୟ
କରିବେ, ତାହାଓ ଦେଖିବେ ସେ,
ପାପ ସେ କରେଛେ ଏକ ରେଣୁବ୍ୟ
ଦେଖା ଦିବେ ତାରେ ତାଓ ଏସେ ।

ଜିଲ୍ଲାଜାଲ—ଭୂମିକମ୍ପ ହେଯା ।

(ଆଠାର)

ଶୁରୀ ବାହିରେନାହ୍

ଶୁର କରିଲାମ ନାମେ ପବିତ୍ର ଆଜ୍ଞାର,
ସୌମ୍ୟ ନାହିଁ ସ୍ଥାର ଦୟା କୃପା କରଣାର ।

“ଆହିଲେ କେତାବ” ଆର ଅଂଶୀବାଦୀଗଣ
ନିଯନ୍ତ୍ର ହୟନି ସାରା ବିଶ୍ୱାସେ ଆପନ ।
ଭିନ୍ନ-ମତ ହୟ ନାହିଁ ତାହାରା ତାବନ୍,
ନା ଏଲ ତାଦେର କାଛେ ପ୍ରମାଣ ଘାବନ୍ ।
ଆଜ୍ଞାର ରମ୍ଭଲ ଯିନି, ପବିତ୍ର କୋରାଣ
ଉଦ୍‌ଗାତା, ସାହାତେ ଦୃଢ଼ ସତ୍ୟ ଅଧିଷ୍ଠାନ
(ଭିନ୍ନ-ମତ ହଇଲ ତାହାରା ତାର 'ପରେ);
“ଆହିଲେ କେତାବ” ଦଳ ଏଇରୂପ କ'ରେ,
ଘତଦିନ ଆସେ ନାହିଁ ପରମ ପ୍ରମାଣ,
କରେ ନାହିଁ ଦଲାଦଲି, କରେଛେ ସମ୍ମାନ ।
ତାଦେରେ କେବଳ ମାତ୍ର ଆଜିକାର ମତ
ଏହି ସେ ଆଦେଶ ଦେଓୟା ଆଛିଲ ସତତ—
କର୍ମେତେ “ହାନିକ” ହୟ କେବଳ ଆଜ୍ଞାର
କରୁକ ତାହାରା ପୂଜା, ଉପାସନା ଆର ।

ତେଜ୍ଜ୍ଞାବୁଦ୍ଧି

নামাজ পড়ুক, দিকু জাকাত সে সাথে,
চির-দৃঢ় সত্য ধর্ম ইহাই ধরাতে।
“আহ্লে কেতাব” আর “মুশ্রিক” ঘার।
প্রত্যাখ্যান করিয়াছে সত্যধর্ম তার।
দোজথ-আগুনে হবে হবে চিরস্থায়ী,
স্থিতির অধম তারা, সংশয় নাই।
স্থিতির বরেণ্য তারা নিশ্চয়ই, ঘার।
ইমান আনিয়া করে সৎকাজ তার।
তাহাদের পুরস্কার দর্গায় আল্লার
বেহেশ্ত-কানন আছে, তলদেশে ঘার
নহর-নহর বহে; তারা সেই লোকে
অনন্ত কালের তরে রবে নিরাশোকে।
প্রসন্ন তাদের প্রতি সদা বিশ্বপতি,
তাহারাও প্রীত তাই আল্লাহরে প্রতি।
জীবন-প্রভুরে হেন ভয় ঘার মনে
এই পুরস্কার আছে তাদেরি কারণ।

(विश्व)

ଶୁର୍ବା କଦମ୍ବ

ଶୁର୍ବ କରି ଲମ୍ବେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ଆଦି ଅନ୍ତହୀନ ଯିନି ଦୟା କରଣାର ।

କରିଯାଛି ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କୋରାଣ ପୁଣ୍ୟ “ଶବେ କଦରେ”
ଜାନବେ କିମେ ଶବେ କଦର କର୍ଯ୍ୟ କାରେ ? ଧରା ‘ପରେ
ହାଜାର ମାସେର ଚେଯେଓ ବେଶୀ କଦର ଏହି ସେ ନିଶ୍ଚିଥେର,
ଏହି ସେ ରାତେ ଫେରେଶତା ଆର ଜିବରାଇଲ ଆଲମେର
କରତେ ସରଞ୍ଜାମୁ ସକଳି ନେମେ ଆସେ ଧରଣୀ,
ଉଷାର ଉଦୟ ତକ୍ ଧାକେ ଏହି ଶାନ୍ତ ପୂତ ରଜନୀ

କଦମ୍ବ—ସମାନ ।

ଆଲମ—ଜଗଃ ।

ଶବେ କଦମ୍ବ—ମହିମମୀ ଇଙ୍ଗମୀ ।

(ଏକୁଶ)

ଶ୍ରୀ ଆଲକ

ଶ୍ରୀ କରିଲାମ ଲୟେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କଳଣ-ସାଗର ଯିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ପାଠ କର ନିଜ ପ୍ରଭୁର ନାମେ, ଅଛୀ ଯେ ଜନ,
କରେଛେ ଯିନି ଘନ ସେ ଶୋଣିତେ ମାନବେ ହୃଜନ ।
ପାଠ କର, ତବ ବିଧାତା ମହିମା-ମହାନ ସେଇ,
ଦିଯାଛେ ସବେ ଲେଖନୀର ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷା ଯେଇ ।

—ମେ ଜାନ୍ମିତନା ଧାହା,
ମାନୁଷେରେ ତିନି ଦେଛେ ଶିକ୍ଷା ତାହା ।
ନା, ନା, ମାନୁଷ ସୀମା ଲଞ୍ଚେନ କରିଯା ଧାର,
ଧନ-ଗୋରବେ ମତ୍ତ ଯେ ଭାବେ ସେ ଆପନାଯ
ନିଶ୍ଚଯ ତବ ପ୍ରଭୁର ପାନେ ଯେ ଫିରିତେ ହବେ !
ଦେଖେଛ କି ତାରେ—ଆମାର ଦାସେରେ ମେ ଜନ ଯବେ
ନିବାରଣ କରେ ଦାସ ମୋର ଯବେ ନାମାଜ ପଡ଼େ ?
ଦେଖେଛ, ମେ ଜନ ଧାକିତ ଯଦିରେ ଶୁପଥ ଧରେ !

(ବାଈଶ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ସେ ଯଦି ଅଗ୍ନେ ସଂୟମୀ ହ'ତେ କରିତ ଆଦେଶ !
 ସତ୍ୟରେ ଯଦି ମିଥ୍ୟା ବଲେ ସେ (ଶାସ୍ତ୍ର ଅଶେ) ।
 (ସତ୍ୟ ହଇତେ) ଯୁଥ ସେ ଫିରାୟ ! ସେ ଜନ ତବେ
 ଜାନେନାକି, ଖୋଦା ଦେଖିତେଛେ ଯେ ତାର ସେ ସବେ ?
 ନା, ନା, ଯଦି ନିର୍ମଳ ସେ ନା ହୟ, ଶେଷ
 ଟାନିଯା ଆନିବ ଧରିଯା ତାହାର ଲଲାଟ-କେଶ ।
 ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ସେ ଯହା ପାତକୀର ଲଲାଟ (ଧରି')
 (ଟାନିବ) । ଡାକୁକ ମତା ସେ ତାହାର ପାରିଷଦେରି ।
 ଆମିଓ ଆମାର ବୀର ମେବକେରେ ଦିଇ ଥବର,
 ନା, ନା, ନା, କଥନୋ ମାନିଓନା ତାଦେର 'ପର ।

ମେଜଦା କର,

ହୁଏ ତ୍ରମେ ମୋର ନିକଟ ହଇତେ ନିକଟତର ।

ଆମକ—ରଙ୍ଗ ଓ ତାହାର ପରିବର୍ତ୍ତି ଅବହା ।

(ତୈଶ)

ଶ୍ରୀ ତୀଳ

ଶ୍ରୀ କରି ଲୟେ ଶ୍ରୀ ନାମ ଆମାର,
କରଣ ଓ କୃପା ସାର ଅନ୍ତ ଅପାର ।

ଶପଥ “ତୀଳ”, “ଜ୍ଞାଯତୁଳ”, “ସିନାଇ” ପାହାଡ
ଶପଥ ସେ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ନଗର ମଙ୍କାର—
ନିଶ୍ଚଯ ମାନୁଷେ ଆମି କରେଛି ସଜନ
ଦିଯା ସତ କିଛୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମୂରତି ଗଠନ ।
(ସେ ଜନ ସୁବିଧା ଏର ଲଈଲ ନା ତାରେ)
କରିଯାଛି ନୀଚାଦପି ନୀଚ ସେ ଜନାରେ ।
କିନ୍ତୁ ସେ ଇମାନ ଆମେ, ସେକାଜ କରେ,
ଅନ୍ତ ସେ ପୁରକ୍ଷାର ଆଛେ ତାର ତରେ ।
“ସୁବିଚାର ପାବେ ସବେ” ବଲିଲେ ତୋମାଯ
ମିଥ୍ୟାର ଆରୋପ କରେ କେ ସେ ତବେ ହାଯ ?

ଆମାହ କି ନନ
ସବ ବିଚାରକ ଚେଯେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଜନ ?

ତୀଳ—ହଜରତ ଈସାର ଜନ୍ମଭୂମି ବୟତୁଳ ମୋକାଦ୍ଦୟେ ତୀଳ ଜାଯତୁନେର ଗାଛ ଥୁବ ବେଶୀ
ବଲିଯା ଉଠାକେ ଏହି ନାମେ ଆଖ୍ୟାତ କରା ହଇଲାଛେ ।

ସିନାଇ—ଏକ ପାହାଡ଼ର ନାମ । ଏହି ପାହାଡ଼ ହଜରତ ମୁସା ତୁରାତ ଶହ ପ୍ରାପ୍ତ
ହନ ଏବଂ ଖୋଦାର ଜ୍ୟୋତିଃ ଦର୍ଶନ କରିଯା ମୁଢିତ ହଇଯା ପଡ଼େନ ।

(ଚରିତଃ)

ଶ୍ରୀ ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ରୀହ

ଶୁଣ କରି ଲୟେ ପାକ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କଙ୍ଗଣ କୁପାର ଯିନି ଅସୀମ ପାଥାର ।

ତୋମାର କାରଣ

କରିନି କି ଆମି ତବ ବକ୍ଷ ବିଦାରଣ ?
ନାମାୟେ ସେ ଭାର (ମୁକ୍ତି) ଦିଇନି ତୋମାରେ ?
ହୃଦୟ-ପୃଷ୍ଠ ଛିଲେ ତୁମି ଯେ ବୋକାର ଭାରେ ?

ନାମ କି ତୋମାର
କରିନି କି ମହୀୟାନ ମହିମା-ବିଧାର ?
ସଙ୍କଟେର ସାଥେ ଆଛେ ଶୁଭ ନିଶ୍ଚଯ,
ଅତେବ ଅବସର ପାବେ ଯେ ସମୟ—
ଉପାସନାୟ ରତ ହବେ ସଂକଳ୍ପ ଲୟେ,
ଅଭୂର କରିବେ ଧ୍ୟାନ ଏକମନ ହୟେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଶ୍ରୀ—ବିଦାରଣ, ଉମ୍ମୋଚନ ।

(ପ୍ରଚିନ୍ତା)

ଶୁର୍ବୀ ହୋତା

ଶୁର୍ବ କରି, ଲମ୍ବେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ଅନୁଷ୍ଠାନ ସାଗର ଯିନି ଦୟା କରୁଣାର ।

ଶପଥ ପ୍ରଥମ ଦିବସ-ବେଳାର

ଶପଥ ରାତେର ତିମିର-ଘନ,
କରେନନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ବର୍ଜନ ତୋମା',
କରେନନ୍ତି ଦୁଶ୍ମନୀ କଥନୋ ।

ପରକାଳ ମେ ଯେ ଉତ୍ତମତର ,

ଇହକାଳ ଆର ଦୁନିଆ ହ'ତେ,
ଉଚିରାଂ ତବ ପ୍ରଭୁ ଦାନିବେନ
(ସମ୍ପଦ) ଖୁଶି ହଇବେ ଘାତେ ।

ପିତୃହୀନ ମେ ତୋମାରେ ତିନି କି

କରେନନ୍ତି ପରେ ଶରଣ ଦାନ ?

ଆନ୍ତି-ପଥେ ତୋମାରେ ପାଇୟା

ତିନିଇ ନା ତୋମା' ପଥ ଦେଖାନ ?

(ଛାବିଶ)

ତୁମ୍ଭାହୁଙ୍କ

ତିନି କି ପାନନି ଅଭାବୀ ତୋମାରେ
 ଅଭାବ ସବ କରେନ ମୋଚନ ?
 କରିଯୋନ। ତାଇ ପିତହୀନେର
 ଉପରେ କଥନୋ ଉପୀଡ଼ନ ।
 ସେ ଜନ ପ୍ରାର୍ଥୀ ତାହାରେ—ଦେଖିଓ
 କ'ରୋନା ତିରକ୍ଷାର କବୁ,
 ବ୍ୟକ୍ତ କରନ ନିୟାମତ ସାହା
 • ଦିଲେନ ତୋମାରେ ତବ ପ୍ରଭୁ ।

ଦୋହା—ଦିବସେର ପ୍ରଥମ ଏହାର ।

(ସାତାଇଶ)

ଶ୍ରୀ ଲାଭାଳ

ଶୁଣ କରି, ଶୁଭ ନାମ ଲମ୍ବେ ଆମ୍ବାର,
ଦୟା କରନ୍ତାର ସିନି ମହା ପାରାବାର ।

ଶପଥ ରାତେର ଆରତ ସଥନ କରେ ମେ ଅନ୍ଧକାରେ
ଦିନେର ଶପଥ ପ୍ରୋଜ୍ଞଲ ଯାହା କରେ ଦେଇ ଜ୍ୟୋତିଃଧାରେ,
ନର ଓ ନାରୀର ଶପଥ—ଯାଦେର ତିନି ମେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୁ,
ତୋମାଦେର ସତ କର୍ମ ଫଳ ଏକମତ ନହେ କବୁ ।
ଯାରା ଦାତା ସଂସମୀ, ସତ୍ୟଧର୍ମେ ସତ୍ୟ ବଲିଯା ଲୟ,
ସହଜ କରିଯା ଦିବ କଲ୍ୟାଣେ ତାହାଦେରେ ନିଶ୍ଚଯ ।
କିନ୍ତୁ ଯାହାରା କ୍ରପଣ, ନିଜେରେ ଭାବେ ଅତି ବଡ଼ ଯାରା,
ବଲେ ସତ୍ୟଧର୍ମେ ମିଥ୍ୟା, ଶୀଘ୍ର ଦେଖିତେ ପାଇବେ ତାରା,
ସହଜ କରିଯା ଦିଯାଛି ତାଦେର ଦୋଜିଥେର ପଥ, ଆର
ରଙ୍ଗା କରିତେ ପାରିବେ ନା ତାରେ ତାର ଧନ-ସଜ୍ଜାର ।
ତଥନ କ୍ଷରିସ ହିବେ ମେ । ଜେଲୋ ମୁପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମେ ଆମାର । ଏକାଳ ପରକାଳ ସବଥନ

(ଆଟାଇଶ)

ତୋର୍ବ୍ରାତ୍ର

କେବଳ ଆମାରି ଏଥିତ୍ଯାରେ ସେ । କରି ତାଇ ସାବଧାନ,
 ପ୍ରଜ୍ଞାଲିତ ସେ ଅନଳ ହିତେ ଜୁଲ ଜୁଲ ଲେଲିହାନ ।
 ହତଭାଗୀ ସେଇ ଜନ ସତ୍ୟ ହ'ତେ ଯେ ମୁଖ ଫିରାୟ,
 ସେ ଛାଡ଼ା ସେଇ ଯେ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡ ପଶିବେ ନା କେହ ହାୟ ।
 ସେ ଅନଳ ହ'ତେ ରଙ୍ଗ ପାଇବେ ସେଇ ସଂସମୀ ଜନ
 ଶୁଦ୍ଧ ହବାର ମାନସେ ଯେଇ ଜନ କରେ ଧନ ବିତରଣ ।
 କାହାରେ ଦୟାର ପ୍ରତିଦାନରୂପେ କରେ ନା ସେ ଧନ ଦାନ,
 ତାହାର ମହିମମୟ ମେ ପ୍ରଭୁରେ ତୁଷିତେ ସଜ୍ଜବାନ ।

ଶାର୍ମୁ—ଗୀତି ।

(ଉତ୍ସବିଶ)

ବୁଦ୍ଧ ଶାସ୍ତ୍ର

ଓକ୍ତ କରି ଲଯେ ନାମ ମହାନ ଆଜ୍ଞାର,
ଯିନି ସବ ଦୟା-କୃପା-କର୍ମଣ ଆଧାର ।

ଶପଥ ରବି ଓ ରବି-କିରଣେର
ସଥନ ଚନ୍ଦ୍ର ଚଳେ ମେ ପିଛନେ ତାର,
ଦିବସ ସଥନ କରେ ସପ୍ରକାଶ
ରବିରେ, ରଜନୀ ଅନ୍ଧକାର,
ସଥନ ଛାଇୟା ଫେଲେ ମେ ରବିରେ;
ନଭଃ-ନିର୍ମାଣ-କାରୀ ତାହାର;
ଏଇ ମେ ପୃଥିବୀ ସ-ବିଭାର;
ଆଜ୍ଞା, ସୁଚାରୁ ଗଠନ ତାର ।
ମେହି ଆଜ୍ଞାର ମୃଦୁ ଓ ଅସତେର
ଦିଯାଛି ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ,
ଏଇ ମକଳେର ଶପଥ ଇହାରା
ମକଳେ କରିଛେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦାନ—
(ତ୍ରିଶ)

ଚତୋରୁକୁଳ

ଆମଶ୍ରଦ୍ଧି ହଇଲ ଯାର,
 ନିଶ୍ଚଯ ସାର୍ଥକ ଜୀବନ,
 ଆମାଯ କଲୁଷିତ କରିଲ ଯେ
 ଚିର ବଞ୍ଚିତ ହଲ ସେ ଜନ ।

ସତ୍ୟରେ ବଲିଲ ମିଥ୍ୟା
 “ମାମୁଦ” ଜାତି ସେ ଗର୍ବତରେ
 ଅଗ୍ରସର ହ'ଲୋ ହତଭାଗେରା
 (ରେସ୍ତୁଲେରେ ନାହି ଗ୍ରହଣ କରେ) ।

କହିଲେନ ରମ୍ଭଲ ଖୋଦାର ପ୍ରେରିତ
 —ସଲିଲ କରିତେ ପାନ
 ଓଈ ଆମାର ଉଟେରେ
 ଦିଓନାକୋ ବାଧା ବ'ଧୋନା ପ୍ରାଣ ।

ବଲିଲ ନବୀରେ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ
 ତଥାପି ତାହାରା ବଧିଲ ଉଟେରେ
 (ଏକତ୍ରିଶ)

ତଡ଼କାତୁଳ୍ଳ

ତାହାଦେର ତାଇ ପାପେର ଫଲେ

ବିର୍ବସ୍ତୁ କରିଲ ଆମ୍ବା ତାଦେବେ ।

ଧୂଲିମାଂ କ'ରେ ଫେଲିଲେନ ଥୋଦା ।

ତାଦେରେ; ଏହି ସେ ସଂସ-ଲୀଲାର

ପରିଣାମ ଫଲେ ବେ-ପରୋଯା ତିନି

(କୋନ ଭୟ କଭୁ ନାଇ ତାର) ।

ଶାମ୍ସ—ଶୁର୍ବା ।

(ବର୍ତ୍ତିଶ)

ଶୁର୍ବା ବାଲୋଦ୍

ଶୁର୍ବ କରି ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
ଯିନି ଦୟାଶୀଳ ଆର କୃପାର ଆଧାର ।

ଶପଥ କରି ଏଇ ନଗରେର
ଯେହେତୁ ବିରାଜ କରିଛ ହେଠୋଯ
ଶପଥ ପିତାର ଆର ତାହାଦେର ସନ୍ତାନେର
(ଅଧିବାସୀ ଏଇ ନଗର ମଙ୍କାୟ) ।

ମାନୁଷେ କରେଛି ହଣ୍ଡି ଯେ ଆମି
ନିଶ୍ଚଯ ହୁଅ କ୍ଲେଶେର ମାଝ,
ମେ କି ଭାବେ, ତାର ପରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ
କରିତେ କେହି ନାହିଁ ମେ ଆଜ ?

“ଡ଼ାରେ ଦିଯାଛି ରାଶି ରାଶି ଟାକା
ଆମି” — ମେ ବଲେ ବିନାଶିତେ ତୋମାରେ ।

ମେ କି (ଏଇ ଶୁଦ୍ଧ) ମନେ କରେ
କେହ ଦେଖିତେଛେ ନା ତାହାରେ ?

(ତେଜିଶ)

=====**ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ**=====

ଆମି କି ତାହାର ମଙ୍ଗଳ ଲାଗି
 ଦିଇନି ତାହାରେ ଯୁଗଳ ନୟନ ?
 ଜିହ୍ଵା ଓଷ୍ଠ ଦିଇନି ? ଦେଖାଯେ
 ଦିଇନି ଉଭୟ ପଥ ସେ କାରଣ ?
 କିନ୍ତୁ ପ୍ରବେଶ କରିଲ ନା ତ ମେ
 ଦୁର୍ଗମ ପଥେ ଉପତ୍ୟକାର,
 ଉପତ୍ୟକାର ଦୁର୍ଗମ ମେହି
 ପଥ—ଜାନ ରୂପ ସନ୍ଧାନ ତାର ?
 ମେ ପଥ—ଦାମେରେ ମୁକ୍ତିଦାନ
 ଓ ଅନ୍ତଦାନ ମେ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତେରେ
 ଆଶ୍ରୟ ଦାନ ଧୂଲି-ଲୁପ୍ତି
 କାଞ୍ଚାଲେ, “ଏତିମୁ” ଆସ୍ତୀଯେରେ ।
 ଏମନି କ'ରେ ମେ ହୟ ଏକଜନ
 ତାଦେର ମତଇ, ଇମାନ ଘାରା
 (ଚୌତ୍ରିଶ)

ଅମ୍ବାତୁଳ

[୨୬]

ତୋଳାତୁଳ

ଆମେ ଆର ଦେଇ ଉପଦେଶ

ସବ ବିପଦେ (ମହେ ତାରା) ।

ଉପଦେଶ ଦେଇ ପରମ୍ପରାରେ ମେ

ଦୟାଶୀଳ ହ'ତେ, ତାରାଇ ହବେ

ଦକ୍ଷିଣକର ଅଧିକାରୀ । ଆର

ଏ ଆଯାତେ ଅବିଶ୍ୱାସ କରେ ଗୋ ଘାରା—ହବେ

ବାମହଞ୍ଚେର ଅଧିକାରୀ ତାରା, ତାଦେର ତରେ

ଆଛେ ନିବନ୍ଧ ହତାଶନେର ବରାଦ୍ ରେ ।

ବାଲାଦ—ନଗର ।

(ପେନ୍ଡିଶ)

ଶୁରୀ କଞ୍ଚକ

ଶୁର କରି ଲମ୍ବେ ପାକ ନାମ ଆଲ୍ଲାର,
କରୁଣା-ନିଧାନ ସିନି କୃପା-ପାରାବାର ।

ଉଷାର ଶପଥ ! ଦଶ ମେ ରାତରେ ଶପଥ କରି,
ଯୋଡ଼-ବିଯୋଡ଼ ମେ ଦିନେର ଶପଥ ! ମେ ବିଭାବରୀ,
ସବେ ଅବସାନ ହ'ତେ ଥାକେ କରି ତାର ଶପଥ
ଜ୍ଞାନୀଦେର ତରେ ସଥେଷ ଶପଥ—ଏହି ତ ।
ଭୌମବାହୁ ଏ ଇରାମୀଯ “ଆଦ”ଦେର ‘ପରେ,
କରେଛେ କିବା ପ୍ରଭୁ ତବ ଦେଖନି କି ଓରେ ?
ହୟନି ସ୍ଵଜିତ ନଗର ସମୁହେ ତାଦେର ପ୍ରାୟ
ଆର ମେ “ସାମୁଦ୍ର” ଜାତି ଯେ ପାଥର କାଟିଯା
ମେ ଉପତ୍ୟକାଯ—
ବସାଇଯାଛିଲ ନଗର ବସତି, ଆର ବହୁ କୌଳକଧାରୀ;
ଫେରାଉନ ସାଥେ ବିନାଶ ସାଧିଲାମ କେନ
ଆମି ତାହାରି ?

(ଛତ୍ରିଶ)

ଅ
ମ

ମୁଖ

[୨୭]

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ନଗରେ ନଗରେ କରେଛିଲ ଓଦ୍‌ଧ୍ୟ—ଆର
ବହୁ ଅନାଚାର ଏନେଛିଲ ତଥାଯ ଆବାର ।
ଶାନ୍ତି ଦଣ୍ଡ ତୋମାଦେର ପ୍ରଭୁ
ତାଦେର ଉପରେ ଦିଲେନ ତାଇ,
ନିଶ୍ଚଯ ତବ ପ୍ରଭୁ ଦେଖେ ସବ,
ଥାକେନ ସମୟ ପ୍ରତୀକ୍ଷାଯ ।

ମାନବେ ସଥଳ ଦିଯେ ସମ୍ପଦ
“ସମ୍ମାନ, କରେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଭୁ,
“ଆମାର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦିଲେନ ଏ ସବ
ସମ୍ମାନ”—ବଲେ ଅବୋଧ ତବୁ !

ଆବାର ତାହାରେ ପରୀକ୍ଷା ଯବେ
କରେନ ଜୀବିକା ହ୍ରାସ କ'ରେ,
କେ ବଲେ “ଆମାର ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଏ ହେନ
ଅପମାନିତ ଗୋ କରିଲ ଘୋରେ !”

(ସାହିତ୍ୟ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ନହେ, ନହେ, ତାହା କଥନଇ ନହେ,
 ଏ ସବେର ତରେ ତୋମରା ଦାୟୀ,
 ଏତିମେ ତୋମରା ଗ୍ରାହ କରନା
 କାଙ୍ଗାଲେ ଖାତ୍ର ଦିତେ ଉଚ୍ଚସାହ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ଧମୁଣ୍ଡ ତାରେ ନାହିଁ ଦାଓ,
 ଅତ ବେଶୀ କର ଅର୍ଥେର ମାୟା
 ପିତୃ-ସମ୍ପଦ ବିନା ବିଚାରେ ସେ
 ଯାଓ ଯେ ତୋମରା ତୋଗ କରିଯା ।

ଜାନ ନା କି, ଯବେ ଭୌଷଣ ରବେ
 ଏ-ଧରିତ୍ରୀ ବିଚୂରିତ ହବେ
 ଦଲେ ଦଲେ ଫେରେଶତାଗଣ
 ତଥନ ହାଜିର ହ'ବେ ସବେ ।

ଆର ଆସିବେନ ସେ-ଦିନ
 ତବ ମହାନ ପ୍ରଭୁ ସେଥାର,

(ଆଟେତ୍ରିଶ)

ତଙ୍କୋତୁଳ

ଦୋଜଥ ସେଦିନ ହଇବେ ଆନୀତ,
 ସେଦିନ ମାନୁଷ ଅରିବେ ହାୟ !
 କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ଅରଣେ କି ହବେ ?
 ହାୟ, ହାୟ କରି କାହିବେ ସବ,
 “ପୂର୍ବେ ଯଦି ଏ ଜୀବନେର ତରେ
 ପ୍ରେରିତାମ ପୁଣ୍ୟେର ବିଭବ !”
 ଅନ୍ତ୍ୟ କେହ ସେ ପାରିବେ ନା ଦିତେ
 • ତେମନ ଶାନ୍ତି ସେଦିନ,
 ଅନ୍ତ୍ୟ କେହଇ ତଥନ ବାଧା ଦିତେ
 ପାରିବେ ନା ସେଇ ସେ ଦିନ ।
 ଶାନ୍ତି-ପ୍ରାପ୍ତ ମାନୁଷ-ଆସ୍ତା !
 ଫିରେ ଏମ ନିଜ ପ୍ରଭୁ ପାନେ ।
 ତୁମି ତାର ପ୍ରତି ପ୍ରୀତ ସେମନ
 ତିନି ତବ ପ୍ରତି ପ୍ରୀତ ତେମନ ।

ମୁଦ୍ରଣ
ପତ୍ର
ନାମ

[୨୭]

ତଡ଼କାତୁଳ୍ଯ

ଅନୁଗତ ମୋର ଦାସ ଘାରା

ଏମ ମେହି ଦଲେ,

ବେହେଶତେ ମୋର କରିବେ ପ୍ରବେଶ

ଅବହେଲେ ।

ମହାର—ଉସୀ ।

(ଚାଲିଶ)

ଶୁର୍ବା ଆଶିକ୍ଷା

ଶୁର୍କ କରି ଶୁଭ ନାମ ଲୟେ ଆଜୀର,
କଙ୍ଗା-ନିଧାନ ସିନି କୃପା-ପାରାବାର ।

—ଆସିଯାଛେ ନିକଟେ ତୋମାର
ବ୍ୟକ୍ତାନ୍ତ କି ଆଚହନକାରୀ ସଟନାର ?
ବହୁ ମେ ଆନନ ହବେ ନତ ଜ୍ୟୋତିହୀନ;
ଶ୍ରାନ୍ତ କର୍ମ-ପରିକ୍ଳାନ୍ତ ତାହାରା ମେ ଦିନ—
ପ୍ରଜ୍ଞାଲିତ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ ପ୍ରବେଶ କରିଯା
ଫୁଟନ୍ତ ଉତ୍ସେର ଜଳ ସାଇବେ ପିଇଯା ।
ବିଷ କଣ୍ଟକ ଶୁଦ୍ଧ ପାଇବେ ଆହାର,
କରିବେ ନା ପୁଷ୍ଟ ଦେ, ନିର୍ବତ୍ତି କୁଧାର ।
ଖୁଶିତେ ହଇବେ ବହୁ ଯୁଥ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ,
ହରଷେ ଲହିବେ ତାରା ନିଜ ପୁଣ୍ୟ-ଫଳ ।

(ଏକଚଲିଶ)

====ତୋଳାତୁଳି====

ମହିମା-ମୂଳର ପାବେ ତାହାରା ବାଗାନ,
ଶୋନେ ନା କେହିଁ ସେଥା ମିଥ୍ୟାର ବ୍ୟାଧ୍ୟାନ
ସେଥା ଚିର ବହମାନ ଉଠେ ସମୁଦୟ,
ସମୁନ୍ନତ ସିଂହାସନ ସେଇଥାନେ ରଯି ।
ରାଥ ଆଛେ ପାନ-ପାତ୍ର, ଶତ ଉପାଧାନ,
ବିଛାନେ ମଥମଲ ଶୟା (ଆରାମ-ଶୟାନ) ।
ଦେଖେ ନାକି ଉଟ ସବ ଚେଯେ ତାରା ମବେ ?
କିନ୍କିପେ ତାଦେର ହଣ୍ଡି ହଇଲୁ ନା ଭାବେ ?
ଦେଖେ ନା ବିନା ଉତ୍ତରେ ଆକାଶ କେମନେ
ଉଚ୍ଚେ ହେଯେଛେ ରାଥା ? ପର୍ବତଗଣେ
ଦେଖେ ନା କେମନେ ହ'ଲ ତାଦେର ସ୍ଥାପନ ?
ବିଞ୍ଚାରିତ ହ'ଲ ଏ-ଧରା ମେ କେମନ ?
ତୁମି ଉପଦେଷ୍ଟୀ ଶୁଦ୍ଧ, ଉପଦେଶ ଦାଓ
ତୁମିତ ପ୍ରହରୀ ନହ, (ପଥ ମେ ଦେଖୋଓ)

(ବିଯାଲିଶ)

ଅ
ମ
ପ
ତ

[୨୮]

ତଡ଼କାହୁର୍ର

ମାନିବେ ନା ଆଦେଶ ଯେ, ଫିରାଇବେ ମୁଥ,
ଦିବେନ ଆଲାହ ତାରେ କଠୋର ମେ ଦୁଃଖ ।
ନିଶ୍ଚଯ ଫିରିତେ ହବେ ତାରେ ମୋର ପାଶେ,
ହିସାବ ନିକାଶ ହବେ ଆମାରି ସକାଶେ ।

ଶାଶ୍ଵତ—ଆଜିନ୍କାରୀ, (ଅମ୍ବର ଷଟନା)

(ଡେଓଲିଶ)

ଶ୍ରୀ ଆ'ଲା

ଶୁଣ କରିଲାମ ଲୟେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରଣ-ନିଧାନ ସିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ମହତ୍ତମ ସା ନାମ ପ୍ରଭୁର,
ବର୍ଣନା କର ପବିତ୍ରତା ତାର,
ସୃଜନ କରିଯା ସିନି ପୂର୍ଣ୍ଣତା
ଦାନିଯାଛେ ତାର ଆବାର ।

ଉଚିତ ସର୍ଷେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
କରିଯା ତିନିଇ ଦେଥାନ ପଥ,

ସୃଜିଯା ତୃଗାଦି ତାରେ ଆବାର
କରେନ କୁଷ ଭସ୍ମବନ୍ ।

ଆମି ତୋମା' ପଡ଼ାଇବ କୋରାଣ,
ବିଶ୍ୱାସ ତାଇ ହବେନା ଆର,
ତବେ ଆଜ୍ଞାହ ଜାନେନ ସବ
ପ୍ରକାଶ ଗୋପନ ସବ ବ୍ୟାପାର ।

(ଚୁଯାନ୍ତିଶ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ତୋମାର ତରେ ମେ କଲ୍ୟାଣେର

ପଥେରେ ସହଜ ଦିବ କ'ରେ,

- ଅତଏବ ଉପଦେଶ ବିଲାଓ

ଯଦି ମେ ସୁଫଳ ହୁଁ, ଓରେ !

ଉପଦେଶ ତବ ଲବେ ଭରାଯ

ମେହି ଜନ ଆଛେ ଯାହାର ଭୟ,

ଅତିଶ୍ୟ ହତ-ଭାଗ୍ୟ ଯେ

• ତାହା ହ'ତେ ଦୂରେ ମରିଯା ରଯ

ଦୋଜଥେର ମହା ଅନଳ ମାବା

କରିବେ ପ୍ରବେଶ ମେହି ମେ ଜନ

ବୀଚିବେଓ ନା ମେ (ଶୋନ୍ତିତେ)

ହବେନା ମେଥୀଯ ତାର ମରଣ

ମେହି ଜନ ହୁଁ ସଫଳକାମ

ଅନ୍ତଃକରଣ ପରିବତ୍ର ଯାର,

(ପ୍ରେସରିଲ୍ଲିଶ)

===== ଉତ୍ସାହ =====

ନାମାଜ୍ ପଡ଼େ ଯେ, କରି ସ୍ଵରଣ
 ନାମ ସେ ଦୟାଲ ପ୍ରଭୁର ତାର ।
 ପଛଳ ମେ କରିଲ ହାୟ
 ପାର୍ଥିବ ଏହି ଜୀବନକେଇ
 ଉତ୍ତମ ଆର ଅବିନାଶୀ
 ଜୀବନ ସା ପାବେ ପରକାଳେଇ ।
 ନିଶ୍ଚଯ ପୂର୍ବେର ସକଳ
 କେତୋବେଇ ଆଛେ ତା ବିଦ୍ୟମାନ,
 ବିଶେଷ କରିଯା ଇବରାହିମ,
 ଯୁସାର କେତୋବ ତାର ପ୍ରମାଣ

ଆଙ୍ଗୀ—ଯହତମ ।

(ଛେତ୍ରିଶ)

ଶୁର୍ବା ତାରେକ

ଶୁର୍ବ କରି ଲୟେ ଶୁଭ ନାମ ଆଲ୍ଲାର,
କରୁଣା-ସାଗର ସିନି ଦୟାର ପାଥାର ।

ଶପଥ “ତାରେକ” ଓ ଆକାଶେର
ସେ “ତାରେକ” କି ତା ଜାନ କିମେ ?

ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମାନ
(ନିଶୀଥେ ଆଗତ ଅତିଥି ସେ) ।

ଏମନ କୋନ ସେ ନାହି ମାନବ
ରକ୍ଷକ ନାହି ଉପର ଯାର,
ଅତଏବ ଦେଖ ଉଚିତ ତାର
କୋନ୍ ବଞ୍ଚିତେ ସୃଷ୍ଟି ତାର ।

ବେଗେ ବାହିରାଯି ଉଛଲ ଜଳ-
ବିନ୍ଦୁ ତାତେଇ ସ୍ଵଜନ ତାର
ପିଠ ଓ ବୁକେର ମଧ୍ୟ ଦେଶ
ଦେଇ ସେ ଜଳ ସ୍ଥାନ ଯାହାର
(ସାତଚଳିଶ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ସନ୍ଧମ ତିନି ନିଶ୍ଚଯଇ
 କରିତେ ପୁନର୍ଜୀବନ ଦାନ,
 ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ ହବେ ସବାର
 ଶୁଣ୍ଡ ବିଷୟ ହବେ ପ୍ରମାଣ,
 ରବେଳା ଶକ୍ତି ସହାୟ ଆର
 ଦେଦିଲ ତାହାର କୋନ କିଛୁଇ,
 ଶପଥ ନୌରୁଦ-ଘନ ଲଭେର
 ଶପଥ ବିଦ୍ୟାଯଶୀଳ ଏ-ଭୁଇ ।
 ଇହାଇ ଚରମ ବାକ୍ୟ ଠିକ, .
 ନିରର୍ଥକ ଏ ନହେ ମେ ଦେଖ,
 ମତଲବ କରେ ତାହାରା ଏକ
 ମତଲବ କରି ଆମି ଓ ଏକ
 ଅବସର ତୁମି ଦାଓହେ ତାଇ .
 ବିଧିମ୍ଭାଦେର କ୍ଷଣତରେ
 ଦାଓ ଅବକାଶ ତାହାଦେରେ ।

ତାରେକ—ମୃଦୁ ଆଗସ୍ତ୍ୟ ।

(ଆଟଚଲିଶ)

ଶ୍ରୀ କୁରୁତଙ୍କ

ଶୁଣ କରିଲାମ ଲୟେ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣା କୃପାର ସିନି ଅସୀମ ପାଥାର ।

ଗ୍ରହ-ଉପଗ୍ରହଭରା ଶପଥ ଆକାଶେର,
ଆର ଶପଥ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ରୋଜ ହାଶରେର ।
ଶପଥ ଉପସ୍ଥିତ, ଉପଚ୍ଛାପିତ ସବାର,
ଖଂସ ହ'ଲ ମେ ଅଧିକାରିଗଣ ପରିଥାର ।
କାଷ୍ଠପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ଧିକୁଣ୍ଡ-ଅଧିକାରିଗଣ
ବ'ମେଛିଲ ତତ୍ତ୍ଵପରି ତାହାରା ସଥନ ।
ଆଜ୍ଞାଯ-ବିଶ୍ୱାସିଗଣେ ଧରିଯା ତଥାଯ
ଫେଲିଯା ଦେଖିତେଛିଲ ନିଜେରାଇ ହାଯ !
ସାଜ୍ଜା ଦିତେଛିଲ ଶୁଦ୍ଧ ଅପରାଧେ : ଏହି
ବିଶ୍ୱାସିଗଣେର ପ୍ରତି ; ବିଶ୍ୱାସିରା ଯେହି

ତଡ଼କାତୁଳ୍ଳ

ଇମାନ ଆନିଯାଛିଲ ଆମାହର ପ୍ରତି
ଅନ୍ତ ପ୍ରତାପ ଯିନି ମହୀୟାନ ଅତି ।
ଦ୍ଵର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ରାଜତ୍ରେର ଅଧିପତି ଯିନି,
ଜ୍ଞାତ ଏ-ସବେର ତତ୍ତ୍ଵ ଏକମାତ୍ର ତିନି ।
ଇମାନଦାର ସେ ନର-ନାରୀରେ ସାହାରା
ଦେଇ ସ୍ତ୍ରୀଣା, ତୋବା ନାହି କରେ ତାହାରା
ଇହାରଇ ଜୟ ସାବେ ଦୋଜଥେ ନିଶ୍ଚୟ,
ଅନଳ ଦାହନ ଜ୍ବାଳା ଯେଥୀ ଶୁଦ୍ଧ ରଯ ।
ଅବଶ୍ୟ ସାହାରା ସୃ ‘ନେକ୍’ କାଜ କରେ,
ଆମେ ସେ ଇମାନ; ଆଚେ ତାହାଦେର ତରେ,
ଏମନ ବାଗାନ, ସାର ନିମ୍ନଦେଶ ଦିଯା
ପୁଣ୍ୟ-ତୋଯା ନଦୀ ସବ ଚଲିଛେ ବହିଯା ।
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସଫଳତା ଏହି ନିଶ୍ଚୟ ତୋମାର
ପ୍ରଭୁ ପ୍ରତାପାନ୍ଧିତ ବିପୁଲ ବିଧାର ।

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ପ୍ରଥମେ ଶୁଜିଯା ଯିନି ଗଡ଼େନ ଆବାର
 ତିନି ମହା ପ୍ରେମମୟ କ୍ରମାବାନ, ଆର
 । ଜଗତ-ସାତ୍ରାଜ୍ୟ-ସିଂହାସନେର ପତି,
 ଇଚ୍ଛାମୟ ପ୍ରଭୁ ତିନି ଗରୀଯାନ ଅତି ।
 ଫେରାଉନ ସାମୁଦେର ସେନା—ସମ୍ବାର
 ତାଦେର ରୁତ୍ତାନ୍ତ ଶୋନା ଆଛେ କି ତୋମାର ?
 ଜାନ କି କେମନେ ହ'ଲ ତାରା ଛାରଥାର ?
 ସେ ଜନ ଅମାନ୍ୟ କରେ ଆଦେଶ . ଆମାର
 ସତ୍ୟେରେ ଅସତ୍ୟ ବଲା କାଜ ସେ ତାହାର ।
 ଅଥଚ ଆଲ୍ଲାହ୍ତାଲା ଘରିଯା ତାହାୟ
 ପରିବ୍ୟାଙ୍ଗ ର'ଯେଛେନ ଚାରିଦିକେ ହାୟ ।
 ମହିମାନ୍ତିତ ମହା କୋର-ଆନ ଏଇ
 ଲିଖିତ ସୁରକ୍ଷିତ ପାକ “ଲାଓହେ”ଇ ।

ସୁରଜ—ଏହ ସା ରାଶିଚନ୍ଦ୍ର ।

(ଏକାଳ)

ଶୁଣା ଇନ୍ଦ୍ରଶିକାଳ

ଶୁଣ କରିଲାମ ଶୁଭ ନାମେତେ ଆଜ୍ଞାର,
କରୁଣା କୃପାର ସ୍ଥାର ନାହିଁ ନାହିଁ ପାର ।

(ରୋଜ କିଯାମତେ) ସବେ ଫାଟିବେ ଆକାଶ,
ହବେ ସେ ପ୍ରଭୁର ନିଜ ଆଜ୍ଞାବହ ଦାସ,—
ଏହି ଉପଘୋଗୀ କ'ରେ ଗଡ଼େଛି ତାହାୟ;
ଲାଗିବେ ସେ ଆକର୍ଷଣ ସଥନ ଧରାୟ;
ଯାହା କିଛୁ ଆଛେ ତାର ମଧ୍ୟ, ଫେଲି ତାଯ
ହଇୟା ଯାଇବେ ଶୂନ୍ୟ-ଗର୍ଭ ସେ ହାଯ;
ମାନିବେ ପୃଥିବୀ ଆଜ୍ଞା ତାହାର ଖୋଦାର,
ଏହି ଉପଘୋଗୀ କ'ରେ ସ୍ଵଜନ ସେ ତାର ।
ତୋମାର ଖୋଦାର ପାନେ ଚଲିତେ, ମାନବ !
ତୋମାରେ କରିତେ ହବେ ଚେଷ୍ଟା ଅସନ୍ତବ ।

(ବାହାର)

ତେବେ ତୁମ୍ଭୁରୁଷ

ତବେ ସେ କରିବେ ଲାଭ ମିଳିବ ତାହାର !—
 ମିଳିବେ “ଆମଲ-ନାମା” ଡା’ନ ହାତେ ଧାର,
 ସହଜେ ଦିବେ ସେ ତାର ହିସାବ ନିକାଶ,
 ହରଷେ ଫିରିବେ ନିଜ ପରିଜନ ପାଶ ।
 ସେ ପାବେ ଆମଲ-ନାମା ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ପାନେ,
 “ସର୍ବନାଶ” ବଲିଯା ସେ କାଂଦିବେ ସେଥାନେ ।
 ପଶିବେ ସେ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ ।—ଆସ୍ତୀଯ ସ୍ଵଜନେ
 ବେଷ୍ଟିତ ଛିଲ ସେ ସବେ ହରଷିତ ମନେ,
 ଧରିଯା ଲଈଯାଛିଲ ମନେ ସେ ତାହାର
 ଫିରିତେ କଥନେ ତାରେ ହଇବେନା ଆର ।

—ତାରେ ସର୍ବଦା

ଦେଖିତେଛିଲେନ, ନିଶ୍ଚଯ, ତାର ସେ ଥୋଦା
 ସାନ୍କ୍ଷୟ-ଗଗନେର ଏ ଗୋଧୁଲି-ରାଗେର
 ଶପଥ କରି ଆର ସେ ତିମିର ରାତେର,

(ତିମିର)

=====ତତ୍ତ୍ଵାତୁକ=====

ସାମିନୀ ସଂଗ୍ରହ କରେ ସତ କିଛି ତାର,
 ଆର ଶପଥ କରି ଆମି ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଚନ୍ଦ୍ରମାର ;—
 ନିଶ୍ଚଯ ତୋମରା ପୌଛିବେ ପରେ ପରେ ।
 �କ ସ୍ତର ହ'ତେ ପୁନରାୟ ଅନ୍ତ ସ୍ତରେ ।
 (ଅତେବ) ତାହାଦେର କି ହେଁବେ ? ତାରା
 ବିଶ୍ୱାସ କରେନା ଏ ବିଶ୍ୱାସ-ହାରା !
 କୋରାଣ ତାଦେର କାହେ ସବେ ପାଠ ହୁଯ,
 (କେବ) ତାହାରା ସେଜଦା ମାହି କରେ
 ସେ ସମୟ !

ଅମାନ୍ୟ କରେ ସାରା ତାରାଇ ଆବାର
 ସତ୍ୟ ମେ ଆରୋପ କରେ ତାରାଇ ମିଥ୍ୟାର ।
 ତାହାରା ପୋଷଣ କରେ ମନେ ସାହା ସତ,
 ଆଲ୍ଲାହ ବିଶେଷରୂପେ ତାହା ଅବଗତ ।

—କଠୋର ଦଣ୍ଡର

(ଚୁଯାଇ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଅତଏବ ଦିଯେ ରାଥ ସଂବାଦ ତାଦେର ।

(ତବେ) ଯାହାରା ଇମାନ ଆନେ, ମେକ କାଜ କରେ,
ଅନ୍ତହୀନ ପୁରକ୍ଷାର ତାହାଦେର ତରେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଶେଖାକ—ବିଦ୍ୟାରଣ, କାଟିଆ ସାଓରା ।

(ପଞ୍ଚାମୀ)

ଶୁରା ତାଙ୍କିଙ୍କ

ଶୁରୁ କରି ଲମ୍ବେ ପୂତ ନାମ ବିଧାତାର,
କରୁଣା ଓ ଦୟା ସୀର ଅନାଦି ଅପାର ।

ସର୍ବନାଶ ତାହାଦେର, ହ୍ରାସ-କାରୀ ଘାରା,
ଯଥନ ଲୋକେର କାହେ ମେପେ ଲମ୍ବ ତାରା,
ତଥନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରେ ଚାଯ ମେପେ ନିତେ
ତାଦେରେ ଉଜ୍ଜଳ କରେ ହୟ ସବେ ଦିତେ,
ତଥନ କମ ସେ କରେ ମାପେ ଓ ଉଜ୍ଜଳେ !
ଉଠିବେ ହଇବେ ପୁନଃ, କରେନା ତା ମନେ ।
ଉଠିବେ ମାନବ ପୁନଃ ମହାନ ସେ ଦିନ,
ବିଶ୍ୱ-ପାଲକେର କାହେ ଦ୍ଵାରାବେ ଯେଦିନ ।
ପାପିଷ୍ଠ ଲୋକେର ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୁଦୟ
ନିଶ୍ଚର “ସିଜିଜନେ” ସାକେ, କରୁ ମିଥ୍ୟା ନୟ ।

=====ତେଜ୍ଜ୍ଵାତୁର=====

ଜାନ କି, ସେ “ସିଙ୍ଗନ” କି ?
 ଲିଖିତ କେତୋବ,
 (ଲେଖା ରବେ ଯାତେ ତାର ପାପେର ହିସାବ) ।

—ସର୍ବନାଶ ହବେ
 ତାଦେର—ସତ୍ୟରେ ବଲେ ମିଥ୍ୟା ଧାରା ସବେ ।
 କର୍ମଫଳ ଆସିର ଏଦିନ ହାଶରେ—
 ବଲେ ମିଥ୍ୟା—ସର୍ବନାଶ ହବେ ତାହାଦେର ।
 ଆଦେଶ ଲଞ୍ଘନକାରୀ ପାତକୀ ବ୍ୟତୀତ
 ଆର କେହ ବଲେନା—ଏ ସତ୍ୟର ଅତୀତ ।

ତାର କାଛେ ପାଠ ହଲେ ଆମାର ଏ ବାଣୀ,
 ସେ ବଲେ ଏ “ପୂର୍ବତନ ଲୋକେର କାହିନୀ” ।

—କଥନଇ ନହେ, ତାହା ନହେ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ତାଦେର ନିଜ କାଜଗୁଲି ରହେ,
 ଜମେଛେ ମରିଚାରିପେ ତାହାଦେର ମନେ ।

(ସାତାମ)

====ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ====

ଦେଦିନ ତାହାରା ନିଜ ଥୋଦାର ସଦମେ,
 ପାରିବେନ। ଯେତେ ନିଶ୍ଚଯ ! ତାର ପର
 ପ୍ରବେଶ କରିବେ ତାରା ଦୋଜଥ ଭିତର ।
 ସେଇ କର୍ମେର ଫଳ ଜେନେ। ଇହ ସେଇ,
 ତୋମରା ମିଥ୍ୟା ସଦା ବଲିତେ ଏ'ରେଇ ।
 କଥନଇ ମିଥ୍ୟା ନହେ, ରହିବେ ନିଶ୍ଚଯ,
 ଲେଖା “ଇଲ୍ଲିଯନେ” ସବ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୁଦୟ
 ସତ ସଂଲୋକେର ମେ । ଜାନ “ଇଲ୍ଲିଯନ”
 କାରେ କର ? ଲିଖିତ ମେ କେତାବ ରତନ ।
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କେବଳ ତାରା କରିବେ ଦର୍ଶନ
 ଆମାର ନିକଟେ ଯାବେ ଯେ ମାନବଗଣ ।
 ସୁପ୍ରଚୂର ସୁଧେ ରବେ, ପୁଣ୍ୟ-ଆସ୍ତାଗଣ,
 ସୁଉଚ୍ଛ ତଥ୍ବତେ ରହି କରିବେ ଦର୍ଶନ ।

—ମେ ସୁଧ-ପୁଲକେ

(ଆଟାମ)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଦେଖିତେ ପାଇବେ ତାରା ନିଜ ମୁଖେ ଚୋଥେ ।

—ଶିଳମୋହର କରା

ତାହାରା କରିବେ ପାନ ସୁପବିତ୍ର ସୁରା ।

କଞ୍ଚରୀର ମେ ମୋହର । କାମନା କାରୁର

ଥାକେ ସଦି—କରୁକ କାମନା ଏ ଦାରୁର ।

“ତ୍ସନ୍ନାମ” ସୁଧା ମେଶା ହୟ ମେ ସୁରାୟ,

“ତ୍ସନ୍ନାମ” ମେ ପ୍ରସ୍ରବଣ-ଉେସ, ଯାହାର

ଆମାର ନିକଟ ସାରା, କରେ ତାରା ପାନ ।

ଅବିଶ୍ଵାସୀ ସବାର ପ୍ରତି ବିଜ୍ଞପ-ବାଣ

ହାନିତ ସେ ଅପରାଧୀଗଣ ନିଶ୍ଚଯ,

ଆଁଥି ଠାରେ ଇଞ୍ଜିତ ତାରା ସେ ସମୟ

କରିତ ପରମ୍ପରେ ବିଶ୍ଵାସୀରେ ଦେଖେ

ତାହାଦେର ପାଶ ଦିଯା ଯାଇଲେ ତାହାକେ ।

ସ୍ଵଜନେର କାଛେ ସବ ଫିରେ ଗିଯେ ପୁନଃ

ତଓର୍କୁଳ

କରିତ ବିଜପ ବ୍ୟଙ୍ଗ ଇହାରା ତଥନୋ ।
 ଦେଖାୟେ (ବିଶ୍ୱାସୀଗଣ) ବଲିତ “ଇହାରା
 ନିଶ୍ଚୟ, ନିଶ୍ଚୟଇ, ସବେ ପଥହାରା !” ।
 ବିଶ୍ୱାସୀଦେର ପରେ ଅର୍ଥଚ ବେଶକ
 ପ୍ରେରିତ ହୟନି ଏରା ହଇୟା ରକ୍ଷକ ।
 ଇମାନ ଏନେଛେ ଯାରା, ତାରା ଆଜିକେ
 ଉପହାସ କରିବେ ବିଧମ୍ଭୀ ଦେଖେ ।
 ଉଁଚୁ ଲେ ତଥ୍ବେ ବସି କାହିଁବେ ଦର୍ଶନ,
 କର୍ମଫଳ ପେଲ ଆଜ ବିଧମ୍ଭୀଗଣ ॥

-

ତାଂକିକ—ପରିମାଣ ହ୍ରାସ କରଣ ।

(ଶାଟ)

ଶୁରୀ ଇନ୍ଦିରିତାର

ଶୁରୁ କରି ଲଯେ ଶୁଭ ନାମ ଆଜ୍ଞାର,
କଳଗା-ପାଥାର ଘିନି ଦୟା ପାରା ବାର ।

ଆସମାନ ସବେ ବିଦୀର୍ଘ ହ'ବେ
ଖସିଯା ପଡ଼ିବେ ତାରକା ସବ
ସମାଧି-ପୁଣ୍ଡ ହବେ ଉତ୍ସୁକ୍ତ
ଉଚ୍ଛ୍ଵସିତ ହବେ ଅର୍ଣ୍ବ,
ତଥନ ଜାନିବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକେ
ଜୀବନେ କରେଛେ କି ସଂଖ୍ୟ,
ରାଥିଯା ଏସେଛେ ପଞ୍ଚାତେ କିବା !
ହେ ମାନବ ! ତବେ ସେ କୃପାମୟ
ପ୍ରଭୁ ହ'ତେ ରାଖେ ବର୍ଧିତ କ'ରେ
ତୋମାର କିମେ ? ସେ ପ୍ରଭୁ ତୋମାର

=====**ତେବ୍ରାତୁର୍କ**=====

ସୃଜିଯା ତା'ପର ସାଜାଲ କେମନ
 କୋଶଲେ ସେଥା ସାହା ମାନାୟ ।
 ଯୁକ୍ତ ତୋମାୟ କରେଛେନ ତିନି
 ସେ ଆକାରେ ଡାର ଇଚ୍ଛା ହୟ,
 ମିଥ୍ୟା ବଲ ସେ କର୍ମଫଳେରେ
 ନହେ ନହେ ତାହା କଥନୋ ନଯ ।
 ନିଯୋଜିତ ଆଛେ ରକ୍ଷୀରୁନ୍ଦ
 ନିଶ୍ୟ ତୋମାଦିଗେର 'ପର,
 ସାହା କିଛୁ ମର, ମହାନ ହିସାବ-
 ଲେଖକଦେର ତା ହୟ ଗୋଚର ।
 ର'ବେ ନିଶ୍ୟ ପରମାହଳାଦେ
 ପୁଣ୍ୟବାନ ସ୍ଵକଞ୍ଚାରା,
 ନିଶ୍ୟ ସାବେ ଦୋଜଖେ ମେ ସତ
 ଦୁଃଖୀଲ କୁ-ବ୍ୟକ୍ତିରା ।

(ବାଷଟି)

ତଡ଼ିଆତୁଳ

କରିବେ ପ୍ରବେଶ ରୋଜ କିଯାମତେ
 ସେ ଦୋଜଥେ ତାରା । ପଶ' ସେଥା
 ଲୁକାତେ ପଲାତେ ପାରିବେନା ଆର,
 ତାହା କି ଜାନାଲ ତୋମା' କେ-ତା' ?
 ଜିଜ୍ଞାସା କରି ଆବାର ତୋମାରେ
 କିଯାମତ କି ତା ଜାନ କି ସେ ?
 ଇହା ସେଇ ଶେଷ-ବିଚାର ଦିବସ,
 * ସେ ଦିନ ମାନବ ମାନବୀ ସେ
 କେହଇ କାରର ଉପକାରେ କୋନ
 ଆସିବେନା, ହବେ ନିଃସହାୟ,
 ଏକମାତ୍ର ସେ ଆଜ୍ଞାତାଲାର
 ହକୁମ ସେଦିନ ରବେ ସେଥାୟ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଫିତାର—ବିଶ୍ଵୋରଣ, ବିଦାରଣ ।

(ତେଷଟି)

ଶୁର୍ବା ତକତୀର

ଶୁର୍ବ କରିଲାମ ଶୁଭ ନାମେତେ ଖୋଦାର,
କରଣ-ଆକର ଯିନି ଦୟାର ଆଧାର !

ସଙ୍କୁଚିତ ହେଁ ଯବେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯାବେ ଜଡ଼ାଯେ
ତାରକା ସବ ପଡ଼ିବେ ସଥନ ଇତସ୍ତତଃ ଛଡ଼ାଯେ,
ପର୍ବତ ସବ ସଞ୍ଚାରିଯା ଫିରିବେ ସଥନ (ଧୂଲିର ପ୍ରାୟ),
ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଗର୍ଭା ଉଟିଗୁଲିରେ ଦେଖିବେନା କେଉ ଉପେକ୍ଷାଯା,
ବେରିଯେ ଆସିବେ ବୁନୋ ସତ ଜାନୋରାରେରା ବେଧେ ଦଳ,
ହବେ ପ୍ଲାବନ-ଉଦ୍ଦେଲିତ ସଥନ ସକଳ ସାଗର ଜଳ ।
ଆସ୍ତା ହବେ ଯୁକ୍ତ ଦେହେ । ଜ୍ୟାନ୍ତ ପୌତା କନ୍ତାଦେର
ପୁଛ୍ବ ସଥନ କୋନ୍ତ ଦୋଷେ ବଧ କରଛେ ପିତା ତୋଦେର ?
ସଥନ ଖୋଲା ହବେ ସବାର ଆମଲ ନାମା ; ସେଇ ସେ ଦିନ
ଜଳବେ ଦୋଜଥ ଧୂଧୂ, ହବେ ଆକାଶ ଆବରଣ-ବିହୀନ,

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଜାନବେ ସେ ଦିନ ପ୍ରତି ମାନବ, ସାଥେ ସେ କି ଆନଳ ତାର !
 ଶପଥ କରି ଏ ଚଲମାନ ଆର ସ୍ଥିତଶିଳ ତାରକାର,
 ରାତ୍ରି ସଥନ ପୋହାର ଏବଂ ଉଷା ସଥନ ଛାଯ ସେ ଦିକ,
 ଶପଥ ତାଦେର, ମହିମମୟ ରମ୍ଭଲେର ଏ ବାଣୀ ଠିକ ।
 ଆରଶ-ଅଧିପତିର କାଛେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତାର, ସେଇ ରମ୍ଭଲ
 ବିଶ୍ଵସ୍ତ, ସମ୍ମାନାର୍ଥ, ଶକ୍ତିଧର, ଧରାଯ ଅତୁଳ ।
 ପାଗଲ ନହେ ତୋମାଦେର ଏଇ ସହଚାରୀ ସାଙ୍କ୍ୟ ଦିଇ,
 ଶୁଭ ଦିଗନ୍ତରେ ଜିଂବାଇଲ ଦେଖେଛେନ ମେ ତିନି'ଇ ।
 ଅଦେଖା ଯା ଦେଖେନ ଇନି ବ୍ୟକ୍ତ କରେନ ତଥନ ତାଇ,
 ବିତାଡ଼ିତ ଶୟତାନେର ଏ ଉତ୍କି ନହେ (କହେନ ଥୋଦାଇ) ।
 ତୋମରା ଯାବେ ଅତଃପର କୋନ୍ ସେ ଦିକେ ? ବାଣୀତେ
     —ଯାହା କଇ,
 ବିଶ-ନିଧିଲ-ଶୁଭ ତରେ ନୟତ ଏ ଉପଦେଶ ବହି !

(ପ୍ରେସଟିଜ)

ତଡ଼କାତୁଳ

ଏই ଉପଦେଶ ତାହାର ତରେ, ତୋମାଦିଗେର ମାଝ ହ'ତେ
ଚଲିତେ ଯେ ଚାହେ ଆମାର ସୁଦୃଢ଼ ସରଳ ପଥେ ।
ନିଧିଲ-ବିଶ୍ୱ ଅଧିରାଜେର ଇଚ୍ଛା ନା ହୟ ସତ୍କଣ,
ତୋମରା ଇଚ୍ଛା କରତେ ନାହି ପାରବେ ଜାନି ତତ୍କଣ ।

ଭାକ୍ତୀର—ଆବନ୍ଧନ ।

(ହେଷଟି)

ଶ୍ରୀ ଆରାଦା

ଶ୍ରୀ କରି ଲଯେ ଶ୍ରୀ ନାମ
ଦୟା କରଣା ସାର ନାହିଁ ନାହିଁ ପାର ।

(ମୋହାମ୍ମଦ) ଭ୍ର-ଭଙ୍ଗୀ କରି' ଫିରାଇଲ ମୁଖ
ଘେହେତୁ ଆସିଲ ଏକ ଅନ୍ଧ ଆଗଞ୍ଜକ
ତାହାର ନିକଟ । ତୁମି ଜାନ (ମୋହାମ୍ମଦ) ?
ହୟତ ବା ଲଭିବେ ସେ ଶୁଦ୍ଧିର ସମ୍ପଦ
କିମ୍ବା ତବ ଉପଦେଶ ମତ ସେ ଚଲିବେ,
ତାହାତେ ତାହାର ତରେ ସୁଫଳ ଫଳିବେ ।
ମାନେନା ସେ ତବ କଥା ବେ-ପରୋଯା ହ'ଯେ,
ବୁଝାଇତେ କତ ସତ୍ତ୍ଵ ତବ, ତାରେ ଲଯେ !
ଅର୍ଥଚ ସେ ଶୁଦ୍ଧାଚାରୀ ନା ହଇଲେ ପର
ତୋମାର ଦାରିତ୍ବ ନାହିଁ ପ୍ରଭୁର ଗୋଚର ।

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

କିନ୍ତୁ ତବ ପାଶେ ଛୁଟେ ଆସେ ସେଇଜନ
ଆମ୍ଭାର ସେ ଭୟ-ଓ ରାଧେ, ତାର ଥେକେ ମନ
ସରାଇୟା ଲାଗୁ ତୁମି ! ଉଚିତ ଏ ନୟ,
ଆମ୍ଭାର ଏ ଉପଦେଶ, ଜାନିଓ ନିଶ୍ଚଯ ;
କାଜେଇ ସାହାର ଇଚ୍ଛା, କରୁକୁ ଉହାର
ଆଲୋଚନା । (ସେଇ ଉପଦେଶ ସନ୍ତାର)
ମହିମ-ମହାନ ପତ୍ରାବଲୀତେ (ଲିଖିତ),
ଉନ୍ନତ ପୂତ ଲେଖକ ହଞ୍ଚେ ('ସୁରକ୍ଷିତ) ।
(ଆର ସେ ଲେଖକଗଣ) ସେ ଓ ମହାନ ।
ସର୍ବନାଶ ମାନୁଷେର ! ମେ କୃତ୍ୟ-ପ୍ରାଣ
ଅତିଘୋର ! (ହାଯ), ତାରେ କୋନ ବନ୍ଦ ହ'ତେ
ଶୁଜନ କରିଯାଛେ ତିନି ? ଶୁକ୍ର ହ'ତେ !

--ତାରେ ଶୁଷ୍ଟି କ'ରେ

ଷଥାଯଥ ଭାବେ ତାରେ ସାଜାନ, ତା' ପରେ,

(ଆଟ୍ସଟି)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ସହଜ କରେନ ତାର ଜଣ ପଥ ତାର,
 ପରେ ମୃତ୍ୟୁ ସଟାଇୟା ସମାଧି ମାରାର
 ଲନ ତାରେ । ପୁନରାୟ ଇଚ୍ଛା ସେ ସଥନ,
 ବୀଚାଇୟା ତୁଳିବେନ ତାହାରେ ତଥନ ।
 ନା, ନା ତିନି କରେଛେ ସେ ଆଦେଶ ତାରେ
 ସମାଧା ସେ କରିଲ ନା ତାହା (ଏକେବାରେ) ।
 କରୁକ ମାନୁଷ ଏବାର ଦୃଷ୍ଟି-ପାତ
 ତାହାର ଥାଟେର ପାନେ, କତ ରୁଷ୍ଟିପାତ
 କରିଯାଛି (ତାର ତରେ) ; ମାଟୀରେ ତା' ପରେ
 ବିଦୀର୍ଘ କରିଯାଛି କତ ଭାଲ କ'ରେ ।
 ଅନ୍ତର ଜୀବାଯେଛି ଫୁଲ ପ୍ରାଚର,
 ଆଶୁର ଶାକ-ମଜ୍ଜି, ଜାଯତୁଳ, ଖେଜୁର,
 ଗହନ କାନନ-ରାଜି, ଡଣାଦି ଓ ଫଲ ;
 ତୋମାଦେର, ତୋମାଦେର ପଞ୍ଚର ମଙ୍ଗଲ

ତଡ଼କାତୁଳ୍ଳ

ସାଧିତେ । ଆସିବେ ଘବେ ସେ ବିପଦ-ଦିନ,
 (ଭୀଷଣ ନିନାଦେ) ଲୋକ ପାଲାବେ ସେ ଦିନ
 ନିଜ ଭାତୀ, ନିଜ ପିତା ମାତା ହ'ତେ,
 ସଙ୍ଗିନୀ ଓ ପୁତ୍ରଗଣେ (ଫେଲେ ରେଥେ ପଥେ) ।
 ସେ ଦିନ ଏମନଇ ହବେ ଅବଶ୍ଯ ଲୋକେର,
 ଭାବିତେ ସେ ପାରିବେ ନା କଥା ଅଣେର ।
 ସେ ଦିନ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ହବେ କତ ସେ ଆନନ୍ଦ,
 ହାସି ରାଶିଭରା ଆର “ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ହରଷଣ ;
 ଆବାର କତ ସେ ଯୁଥ ଧୂମର ଧୂଲାଯ
 (ହଇବେ ହାୟରେ) ଆଚ୍ଛାଦିତ କାଲିମାଯ !

—ଇହାରା ତାହାରା,
 ଅମାତ୍ୟକାରୀ ଆର ଅଳ୍ପଚାରୀ ଘାରା ।

ଆବାସ—କ୍ଷ-ଭଙ୍ଗ କରଣ ।

(ସନ୍ତର)

ଶୁର୍ବୀ ନାଜେନ୍ଦ୍ରାତ

ଶୁର୍ବ କରି ଲଯେ ପୂତ ନାମ ସେ ଖୋଦାର
ଯିନି ଚିର-ଦୟାମୟ କରଣ ଆଧାବ ।

ତାଦେର ଶପଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ବେଗେ ଟାନେ ଘାରା (ଧନୁଶ୍ଚର୍ଣ୍ଣ)
ତାଦେର ଶପଥ ଛୁଟେ (ସେ ଶର) ତୌତ ସେ ଗତି-ନିପୁଣ ।
ତାଦେର ଶପଥ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ବେଗେ ଘାରା ସନ୍ତରଣ-କାରୀ,
ଦ୍ରୁତବେଗେ ଅଗ୍ରଗାମୀ (ଅଶ୍ଵ ସେ) ପ୍ରମାଣ ତାରି ।
କରେ ଘାରା ସବ ବୃବ୍ଧିଯେର ବ୍ୟବସ୍ଥା ତାଦେର ପ୍ରମାଣ ।
କମ୍ପନେର ସେ ପରେ ସେଦିନ ଧରା ହବେ କମ୍ପମାନ,
କତ ସେ ଅନ୍ତରାହୀ ସେଦିନ ହବେ ସନ-ସ୍ପନ୍ଦିତ,
ଦୃଷ୍ଟିଶୁଳି ତାଦେର ସେଦିନ ହବେ ଅବନମିତ ।
ବଲଛେ ତାରା (ବ୍ୟଙ୍ଗଶୁରେ) “ଆମରା କିମ୍ପେ ପୁନର୍ଭାର
ଜୀବ ଅଛି ହବାର ପରେও ପୂର୍ବଜୀବନ ପଥେ ଆର

ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାତୁର୍କ

(ବିଭାଗିତ ହବ) । ଓହୋ ତବେ ବଡ଼ଇ କ୍ଷତିକର
ହବେତ ସେ ଜୀବନ ପାଓଯା । ” ଏକଟୀ ମାତ୍ର ତାଡ଼ନାୟ
ପ୍ରାନ୍ତର-ଭୂମିତେ ତାରା ଅମନି ହାଜିର ହ'ବେ ହାହଁ !
ତୋମାର କାଛେ ପୌଛେନି କି ଯୁସାର ସେଇ ସେ ବିବରଣ ?
ତାହାର ପ୍ରଭୁ ଯଥନ ତାରେ କରିଲେନ ସେଇ ସମ୍ବୋଧନ
ପୃତ “ତୋଓଯା” ପ୍ରାନ୍ତରେ, “ଫେରୋଉନେର ବରାବର,
ଉଚ୍ଛ୍ଵସିଲ ହ'ଯେଛେ ସେ । ବଳବେ ତାରେ ଅତଃପର,—
ତୁମି ପାକ ହ'ତେ କି ଚାଓ ? ଦେଖାଇଯା ଦିଇ ତୋମାଯ
ତୋମାର ପ୍ରଭୁର ଦିକେର ପହା, ଚଲବେ ହେ ଡଯ କରେ ତାମ୍ଭ । ”
(ପରେ) ଯୁସା ଦେଖାଲ ତାମ୍ଭ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ନିର୍ଦଶନ,
ସେ ସତ୍ୟରେ ମିଥ୍ୟା ବ'ଲେ ଲାଇଲନା ତା (ଫେରୋଉନ) ।
ପ୍ରବୃତ୍ତ ସେ ହାଇଲ କୁଚେଷ୍ଟାଯ ସେ ଅତଃପର,
ଘୋଷଣା ସେ କରିଲ ଫଳେ ଜୁଟିଯେ (ବହୁ ଲକ୍ଷର),
ବଲିଲ ତଥନ “ଆମିଓ ତ ପରମ ପ୍ରଭୁ ତୋଦେର ରେ ! ”

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଇହକାଳ ଆର ପରକାଲେର ଶାନ୍ତି ଦିତେ ଚାଇ ତାରେ
ସ୍ଵତ କରିଲେନ ଆଲାହ । ଭୟ ରାଖେ ଯେ ତାର ତରେ
ବିଶେଷ କରେ ଜାନାର ଉପଦେଶ ଆଛେ (କୋରାଣ ଭରେ) ।
ତୋମାଦେର କି ସୁଷ୍ଟି ଅଧିକ କଠିନ ? ନା ଏ ଆକାଶେର ?
ସୁଜିଯା ତାଯ ଉଦ୍‌ବ୍ଲକେ ତାର କରିଲେନ ସୁଉଚ୍ଛ ଫେର ।
ଠିକ-ଠାକ ତାଯ ଦିଲେନ କ'ରେ । ରଜନୀକେ ତିମିର-ମୟ
କରିଲେନ , (ଦୂର କରେ ତାହାର ଆଲୋକରାଶି ସମୁଦୟ) ।
ପ୍ରସାରିତ କରିଲେନଁ ଏଇ ଧରାଯ ତିନି ଅତଃପର
ତାହାର ଥେକେ କରିଲେନ ବାହିର ପାନି ଏବଂ ଚାରଣ-ଚର ।
(ତୋମାଦେର ଓ ତୋମାଦେର ପଞ୍ଚର ଉପକାର ତରେ)
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଲେନ ଏ ଶୈଳମାଲା ଉପରେ ।

(ତିଯାତ୍ରର)

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ମେ ମହାବିପଦ ଆସବେ ଯେ ଦିନ ଅତଃପର,
 ଅର୍ଜନ ମେ କରେଛେ କି ବୁଝିତେ ପାରବେ ସେଦିନ ନର ।
 ଦର୍ଶକେ ଦେଖାନୋର ତରେ ଦୋଜଥ ହବେ ମୁଣ୍ଡକାଶ,
 ଲଞ୍ଜନ ଯେ କରେ ବିଧି ପାର୍ଥିବ ଜୀବନେର ଆଶ—
 ଯୁଧ୍ୟଭାବେ ଯେ ଜନ କରେ ତାର ସ୍ଥିତିଷ୍ଠାନ ଦୋଜଥ ପରେ ।
 କିନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁର ସମ୍ମୁଖେ ତାର ଦ୍ଵାରାବାର ଯେ ଡର ରାଖେ,
 ନୌଚ ଯତ ପ୍ରହରି ହ'ତେ ମୁକ୍ତ ରାଖେ ଆସାକେ,
 ଫଳେ—(ହବେ) ନିଶ୍ଚଯ ଏ ବେହେଶ୍‌ତ୍‌ତାହାର ସ୍ଥିତିଷ୍ଠାନ !
 ଜିଜ୍ଞାସିଛେ ଓରା “ହବେ କଥନ ତାହାର ଅଧିଷ୍ଠାନ

ତଡ଼କାତୁଳ

ମେହି ଯୁହୁର୍ତ୍ତ ଆସବେ କବେ ? ତୁମି ଆଲୋଚନାର ମେହି
(ବ୍ୟକ୍ତ) ଆଛ ? ତାର ନିରନ୍ତର ତୋମାର ପ୍ରଭୁର ନିକଟେଇ ।

—ଯେ ସବଲୋକେ ଭୟ ରାଖେ ମେହି ଯୁହୁର୍ତ୍ତେର
ତୁମି କେବଳ କରତେ ପାର ସାବଧାନ ମେ ତାହାଦେର
(କରବେ ମନେ ମେ ଦିନ ତା'ରା) ଦେଖିବେ ସଥନ ମେହି ମେ ଥନ,
ରଯନି ତା'ରା ଏକ ସଂଘ ବା ଏକ ପ୍ରଭାତେର ଅଧିକଙ୍କଣ ।

ମାତ୍ରେଷ୍ଠ—ସମ୍ମରଧାରିଗଣ ।

(ପ୍ରଚାରକ)

ପୁରୀ ନାନୀ

ଶୁଣ କରି ଲୟେ ନାମ ଖୋଦାର
କଳଣାମୟ ଓ କୃପା ଆଧାର ।

ପରମ୍ପରେ ଜିଜ୍ଞାସାବାଦ କରଛେ ତାରା କୋଣ ବିଷୟ ?
ସେଇ ସେ ମହାନ ଥବର ଲୟେ ଯାତେ ସେ ଭିନ୍ନମତ ହୁଯ ?
ନା, ନା, ତାରା ଜାନବେ ଭରାୟ, ଜାନବେ, କହି ଆବାର
କରିନି କି ଶୟାରପେ ନିର୍ମାଣ ଆମି ଏହି ଧରାର ?
କୌଳକ ସ୍ଵରୂପ କରିନି କି ସ୍ଥାପିତ ଏହି ସବ ପାହାଡ ?
ଘୋଡାୟ ଘୋଡାୟ ତୋମାଦେର ସୃଷ୍ଟି କରେଛି ଆବାର ।
ବିରାମ ଲାଗି' ଦିଯାଛି ସୁମ, ରାତ ତୋମାଦେର ଆବରଣ,
କରିଯାଛି ଜୀବିକାର ତରେ ଦିବସେର ସୂଜନ ।

ତଡ଼କାତୁଳ

ନିର୍ମିଯାଛି ଦୃଢ଼ ସପ୍ତ (ଆକାଶ) ଉର୍କେ ତୋମାଦେର,
 କରିଯାଛି ପ୍ରସ୍ତ୍ରତ ଏକ ପ୍ରଦୀପ ମେ ପ୍ରଦୀପ ଫେର
 ବର୍ଣ୍ଣ କରେଛି ସଲିଲ ମେଘ ହ'ତେ ଯୁଷଲଧାରାଯ
 କାରଣ ଆମି ଜମାବ ଯେ ଉର୍ତ୍ତଦ ଓ ଶ୍ଵତ୍ତ ତାଯ,
 ଏବଂ ଗହନ କାନନ ରାଜି । ଆହେ ଆହେ ମୁନିଶୟ
 ମୌମାଂସା ମେ ଅବଧାରିତ ଯେଦିନ ମେ ଭୋବେ ପ୍ରଲୟ
 ଉଠିବେ ବେଜେ ; ଶୁନେ ତାହା ତୋମରା ମବେ ଦଲେ ଦଲ
 ସମାଗତ ହବେ ; ଏବଂ ଖୋଲା ହବେ ଗଗନ ତଳ,
 ତାହାର ଫଳେ ହୁଁ, ଯାହେ ମେଦିନ ତାହା ବହୁଦ୍ଵାର,
 ସଞ୍ଚାଲିତ କରା ହବେ ପାହାଡ଼ ମବେ ; ଫଳେ ତାର

ତେଜାତୁଳ

ମରୀଚ-ବୈ ହବେ ତାରା । ଦୋଜଥ ଆଛେ ଅପେକ୍ଷାଯ୍,
ଶୁନିଶ୍ଚଯ ; ଅବଧ୍ୟ ଧାରା ତାଦେର ବାସସ୍ଥାନ ତାହାଯ ।
ମେହି ଥାନେତେ କରବେ ତାରା ବଳ “ହୋକ୍ବା” ଅବଶୀଳ !
ପାବେନାକୋ ମେଥାନେ ତାରା ମ୍ଲିଙ୍କ ସ୍ଵାଦ ଏବଂ ପାନ
କରତେ ନାହିଁ ପାବେ କିଛୁ, ଯେମନ କର୍ମ ତେମନି ଫଳ,
ପାବେ ସଲିଲ ଉଷ୍ଣ ଭୀଷଣ କିମ୍ବା ଦାରୁଣ ଶୁଶ୍ରୀତଳ ।
ହିସାବ ନିକାଶ ଆଶା ତାରା କ'ରତୋ ନାକୋ ଶୁନିଶ୍ଚଯ,
ମିଥ୍ୟାର ଆରୋପ କରେଛିଲ ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶନ ମେ ସମୁଦୟ ।
ଦେଥିତେ ଆମାର ଓରା ସବେ ହଠକାରିତା କରେଇ
ଅଥଚ ରେଖେଛି ଗୁଣେ ଗୁଣେ ପ୍ରତି ବଞ୍ଚିକେଇ ।

ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ

ଶୁତରାଂ ଏବାର ମଜା ଦେଖ ! ଏଥନ କେବଳ ଧାତନାଇ
ବାଡ଼ିଯେ ଦିତେ ଥାକବ ଆମି, ତୋମାଦିଗେର
।

—(ରେହାଇ ନାଇ) !

ସଂସକ୍ଷିପ୍ତ ଲୋକ ସବାର ତରେଇ ସଫଳତା ସୁନିଶ୍ଚଯ,
ଆଚୀର ଘେରା କାନନରାଜି ଏବଂ ଆମୁର (ମେଥାଯ ରୟ) ।
ସମାନ ବୟେସ ତରଣୀଦଳ, ପାନ ପାତ୍ର ପରେର ପର
ଆସବେ ମେଥା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପରିବିତ୍ର (ଅମୃତ ଭର) ।
ଶୁନତେ ନାହି ପାବେ'ତାରା ମିଥ୍ୟା ପ୍ରଲାପ ମେହି ମେ ସ୍ଥାନ
ବିନିମିଯେ ତୋମାର ପ୍ରଭୁର ଥେକେ ତାଇ ସଞ୍ଚେଷ୍ଟ ଦାନ ।
ଭୁଲୋକ ଓ ଦୁଃଖକେର ଯିନି ମକଳ-କିଛୁର ଅଧୀଶ୍ୱର,
କରୁଣାମୟ ଯିନି ତାହାର କେହି ମେଦିନ ତାହାର ପର

—ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ—

ହବେ ନାକୋ ଅଧିକାରୀ ସମ୍ମୋଦ୍ଧନ କରିତେ ତାର ।
ଜିବରାଇଲ ଆର ଫେରେଶତାରା ଦ୍ବାରାବେ ସବ ଦିଯେ ସା'ର
ସେଦିନ ତାରା କହିତେ ନାରବେ କୋଣୋ କଥା ; କିନ୍ତୁ ଘାର
ମିଲବେ ଆଦେଶ କ୍ରପା-ନିଧାନ ଖୋଦାର କାହେ ବଲବେ ସେ
ସଙ୍ଗତ ସେ କଥା । ଉହାଇ ନିଶ୍ଚିତ ଦିନ ସତ୍ୟ ଯେ ସେ ।

ସୁତରାଂ ଘାର ଇଚ୍ଛା ହୟ

ଆପନ ପ୍ରଭୁର କାହେ ଏସେ ଗ୍ରହଣ କରକ ସେ ଆଶ୍ରଯ ।

ଅନାଗତ ଶାନ୍ତି ମେଳେ କି, ତାର ବିଷୟ
ସାବଧାନ କରେଛି ଆମ ତୋମାଦେର ସୁନିଶ୍ଚଯ ।
ଦେଖତେ ପାବେ ସେଦିନ ମାନୁଷ ପାଠାଲ ଦୁଇ ହଞ୍ଚ ତାର
କୋନ୍ତ ସମ୍ବଲ ଆଗେର ଥେକେ ! ବଲତେ ଧାକ୍କବେ କାଫେର

—ଆର (ଭାଗ୍ୟହତ ଆମି ହାଯ)

ହ'ତାମ ସଦି ମାଟୀ—(ଛିଲ ଶାନ୍ତି ତାଯ !)

অম্বুজ-ঢাকা

ଶାନେ-ନଜୁଲ

ଶୁଣା କାତେହା ଏହି ସ୍ଵରା ଯକ୍ଷାଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ । ଇହାତେ ୧ଟି

[୧] ଆୟାତ, ୨୫ୟ ଶଙ୍କ, ୧୨୩ୟ ଅକ୍ଷର ଓ ୧ୟ କ୍ରକୁ । ଇହାର ଅପର ନାମ “ସାବାଟିଲ ମୋସାନୀ” । ‘ସାବା’ ଅର୍ଥ ସାତ ; ମୋସାନୀ ଅର୍ଥ ପୁନଃପୁନଃ । କାତେହା—ଉଦ୍ଘାଟିକା । ଏହି “ସ୍ଵରା” ଦିଯାଇ ପବିତ୍ର କୋର-ଆନ ଶରୀଫେର ଆରଞ୍ଜ । ଏହି ଜଗ୍ତ ଏହି ସ୍ଵରାର ନାମ ‘କାତେହା’ । ଇହା କୋର-ଆନେର ଶେଷ ଥଣ୍ଡ ଆମପାରାୟ ନାହିଁ, ଇହା କୋର-ଆନ ଶରୀଫେର ପ୍ରଥମ ଥଣ୍ଡେର ପ୍ରଥମ “ସ୍ଵରା” । ନାମାଜ, ବନ୍ଦେଗୀ, ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରତ୍ଯତି ସକଳ ପବିତ୍ର କାଜେଇ ସ୍ଵରା କାତେହାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୟ ବଲିଯା ଆମପାରାର ମଧ୍ୟେ ଇହାର ଅନୁବାଦ ଦେଓୟା ହିଁଲ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—(ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁବାର କାରଣ)—ଏକଦା ହଜରତ ମୋହାମ୍ମଦ (ଦଃ) ଯକ୍ଷାର ପ୍ରାନ୍ତର ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ସମୟ ଦୈବବାଣୀ ଶୁଣିତେ ପାଇଲେନ, ମୋହାମ୍ମଦ ! ଆମି ସଗ୍ରେଷ ଦୃତ ଜେବାଇଲ, ଆପଣି ପୟଗର, ଆମି ଶପ୍ରଥ କରିତେଛି—ଆଜ୍ଞାହ ଭିନ୍ନ ଆର କୋନ ଉପାସ୍ତ ନାହିଁ, ମୋହାମ୍ମଦ (ଦଃ) ଆଜ୍ଞାହର ରମ୍ଜଳ (ତ୍ୱରାହକ) । ଆପଣି ବଲୁନ, ଆଲହାମଦୋ ଲିଲାହ—ସକଳ ପ୍ରଶଂସାଇ ବିଶ୍ଵପତି ଆଜ୍ଞାର, ଇତ୍ୟାଦି ।

(ତଫ୍ସିରେ ଆଜିଜ୍ଜୀ ଓ ତଫ୍ସିରେ ମାଜହାରୀ ।)

ଶୁଣା ନାସ ଯଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ, ଇହାତେ ୬ୟ ଆୟାତ, ୨୦ୟ ଶଙ୍କ, ୮୧ୟ

[୨] ଅକ୍ଷର ଏବଂ ୧ୟ କ୍ରକୁ ଆଛେ । “ନାସ” ଅର୍ଥ ମାତୁଷ । (କୋର-ଆନ ଶରୀଫେର ମୋଟ ୧୧୪ୟ ସ୍ଵରାର ମଧ୍ୟେ ଏହିଟାଇ ଶେଷ ସ୍ଵରା ।)

ଶୁଣା ଫଳକ ଯଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ; ଇହାତେ ୫ୟ ଆୟାତ, ୨୩ୟ ଶଙ୍କ,

[୩] ୧୩ୟ ଅକ୍ଷର, ୧ୟ କ୍ରକୁ । “ଫଳକ”—ଉସା, ପ୍ରାତଃକାଳ । ଇହା କୋର-ଆନେର ଧାରା ବାହିକ ୧୧୩ ସ୍ଵରା ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—ମଦୀନା ଶରୌଫେର ଅଧିବାସୀ ଲବିଦ୍ ନାମକ ଏକଜନ ଇହୁଦୀର କୟେକଟି କଣ୍ଠା ଛିଲ । ତାହାରା ହଜରତ ନବୀ କରିମେର ମାଥାର କୟେକଟି ଚୁଲ ଓ ଚିରନ୍ତୀର କୟେକଟି ଦୀତେର ଉପର ଯାଦୁମସ୍ତ ପାଠ କରିଯା ଏଗାରଟି ଗ୍ରହି ଦିଯାଛିଲ ଏବଂ ତାହା ଏକ ଏକଟି ଧୋର୍ମୀ ମୁକୁଲେର ମଧ୍ୟେ ବାଖିଯା “ଯୋରଆନ” ନାମକ କୃପେର ତଳଦେଶରେ ପ୍ରତରେର ନୀତି ହାପନ କରିଯାଛିଲ । ଏହି ଯାଦୁର ଦର୍କଣ ହଜରତେର ଶରୀର ଏକପ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହିଁଯାଛିଲ ଯେ, ତିନି ସେ କାଜ କରେନ ନାହିଁ ତାହାଓ କରିଯାଛେନ ବଲିଯା କଥନ କଥନ ତୀହାର ଧାରଣା ହଇତ । ହଜରତ ଛୟ ମାସ କାଳ ସାବଦ ଏକପ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ଛିଲେନ । ଏକ ରାତ୍ରେ ତିନି ସ୍ଵପ୍ନେ ଜ୍ଞାନିତେ ପାରିଲେନ ତୀହାର ଈ ପୌଡ଼ାର କାରଣ କି । ପ୍ରାତେ ହଜରତ ଆଲୀ, ଆମ୍ବାର ଓ ଜୋବାଯେରକେ “ଯୋରଆନ” କୃପେର ଦିକେ ପ୍ରେରଣ କରେନ । ତୀହାରା ଉତ୍କର୍ଷ କୃପେର ତଳଦେଶ ହଇତେ ଈ ସକଳ ଦ୍ରବ୍ୟ ତୁଳିଯା ହଜରତେର ନିକଟ ନିଯା ହାଜିର କରେନ । ତଥନ ଜିବ୍ରାଇଲ “ଫଲକ” ଓ “ନାମ” ଏହି ଦୁଇ ଶ୍ଵରା ସହ ଅବତରଣ କରେନ । ଏହି ଦୁଇ ଶ୍ଵରାଯ ଏଗାରଟି ଆୟାତ ଆଛେ । ତିନି ଏକ ଏକ କରିଯା କ୍ରମାନ୍ତ୍ୟେ ଏଗାରଟି ଆୟାତ ପାଠ କରିଲେନ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏକ ଏକ କରିଯା ଉହାର ଏଗାରଟି ଗ୍ରହି ଖୁଲିଯା ଗେଲ ।

(ଏମାମ ଏବନେ କର୍ଛିର, ଜାଲାଲାୟନ, କବୀର)

ଏହୁଲେ ଇହାଓ ଉଲ୍ଲେଖ କରା ଯାଇତେ ପାରେ ଯେ, ଯାଦୁମସ୍ତ ଦ୍ଵାରା ମାତୁଷେର ଶାରୀରିକ କ୍ଷତି ହେଁଯା ଅସମୀଚୀନ ନୟ ; କିନ୍ତୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହାପୁରୁଷ ଯାଦୁମସ୍ତ ପ୍ରଭାବେ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ଆଦେଶ ପ୍ରଚାରେର କାଳେ ବିକାରଗ୍ରସ୍ତ ହିଁଯା ଛିଲେନ ଏକପ ଧାରଣା କରା ବାତୁଲତା ମାତ୍ର (କବୀର, ହାକାନୀ) ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ସମାସ ଏହି ଶ୍ଵରା ମକ୍କାଶରୀକେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ ୪ଟି

[୪] ଆଯାତ, ୧୭ୟ ଶଙ୍ଖ, ୪୨ୟ ଅକ୍ଷର, ଓ ୧ୟ କ୍ରକୁ ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—ମକ୍କାର ଅଧିବାସୀ କତିପଥ କାଫେର ହଜରତକେ ଜିଜ୍ଞାସା କରିଯାଛିଲ, ଆଲ୍ଲାହ କି ଉପାଦାନେ ଗଠିତ ? ତିନି କି ଆହାର କରେନ ? ତୋହାର ଜନକ କେ ? ଇତ୍ୟାଦି ; ତତ୍ତ୍ଵରେ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୁଏ ।

ଏମାମ କାତାବା ବଲେନ—“ସାମାଦ” ଅର୍ଥ—ଯିନି ପାନ-ଆହାର କରେନ ନା । ଏହି ଶଦେର—ଅଭାବ ରହିତ, ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ, ଅନାଦି, ନିଷ୍କାମ ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଇତ୍ୟାଦି ବହୁ ଅର୍ଥ ଆଛେ । ଆଲ୍ଲାହ କାହାର ଓ ମୁଖାପେକ୍ଷୀ ବା ସାହାୟାପ୍ରାର୍ଥୀ ନନ, ସକଳେଇ ତୋହାର ସାହାୟାପ୍ରାର୍ଥୀ ; ତିନି ବେ-ନେଯାଜ । ଏହି ଶ୍ଵରାଯୁ ଅଂଶୀବାଦୀ ଓ ପୌତ୍ରଲିକଦେର ମତବାଦକେ ଥଣ୍ଡନ କରା ହଇଯାଛେ । (କବୀର, କାଶ-ଶାଫ, ବାଯଜାବୀ ।)

ଶ୍ରୀମତୀ ନଜୂଲ ମକ୍କାଯ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ; ଇହାତେ ୫ଟି ଆଯାତ, ୨୪ୟ ଶଙ୍ଖ, ୮୧ୟ ଅକ୍ଷର ।

[୫] ଶାନେ ନଜୂଲ ବୋଥାରୀ ଓ ମୋଛଲେମ ପ୍ରଭୃତି ଟିକାକାରଦେର ମତେ ଖୋଦାତାଳା ହଜରତେର ଆଉଁଯ-ସ୍ଵଜନଦେର ସମସ୍ତେ ଶାନ୍ତିର ଭୀତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ମଂକ୍ରାନ୍ତ ଆଯାତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ କରିଲେ ତିନି ସାଫା ପର୍ବତେର ଉପର ଆରୋହଣ କରିଯା ଆରବେର ତଦାନୌତ୍ତନ ନିଯମାନୁସାରେ ଉଚ୍ଚେଃସ୍ଵରେ “ସାବଧାନ” ‘ସାବଧାନ’ ବଲିଯା ଚୀଏକାର କରିତେ ଥାକେନ । ତାହାତେ କୋରାଯେଶ ବଂଶେର ଅନେକ ଲୋକ ତଥାୟ ଉପହିତ ହଇଯା ହଜରତକେ ଜିଜ୍ଞାସା କରେ କି ହଇଯାଛେ ? ହଜରତ ତାହାଦେର ସକଳ କମ୍ବାଧନ କରିଯା ବଲିଲେନ ଯେ, ସଦି ଆମି ବଲି ଯେ ଏକଦଳ ଶକ୍ତ ତୋମାଦିଗକେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାର ଜଣ୍ଯ ପର୍ବତେର ଅପର ପାର୍ଶ୍ଵ ଉପହିତ ହଇଯାଛେ, ତବେ ତୋମରୀ ଆମାର ଏହି କାଜେର ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସ ହୃଦୟରେ କରିବେ କି ? ତତ୍ତ୍ଵରେ ତାହାରୀ

ବଲିଲ ନିଶ୍ଚୟ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିବ । ଆମରା ବେଶ ପରୀକ୍ଷା କରିଯାଇଛି ଆପଣି କଥନ୍ତି ମିଥ୍ୟା କଥା ବଲେନ ନା । ତେଥର ହଜରତ ବଲିଲେନ,— ହେ କୋରେଶଗଣ ! ତୋମାଦେଇ ସମ୍ମଧେ ଅଳ୍ପ ଦୋଜପେର ମହାଶାନ୍ତି ରହିଯାଇଛେ ; ସବୁ ତୋମାର ଆମାର ଓ ଖୋଦାର ବାଣୀର ଉପର ଆଶା ସ୍ଥାପନ ନା କର, ତବେ ତୋମାଦିଗଙ୍କେ ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତି ଭୋଗ କରିତେ ହଇବେ । ତୋମରା ସ୍ଵ ସ୍ଵ ଆଜ୍ଞାକେ ଉକ୍ତ ଶାନ୍ତି ହଇତେ ରକ୍ଷା କର । ଇହା ଶୁଣିଆ ଆବୁଲହବ (ହଜରତେର ପିତାର ବୈମାତ୍ରିଯ ଭାତା, ତାହାର ଶ୍ରୀ ଆଫୁଚୁଫିଯାନେର ଭଣୀ ଉପରେ ଜାମିଲା) ରାଗାନ୍ତିତ ହଇଯା ବଲିଲ “ତାବାନ ଲାକା”—ତୋର ଧଂସ ହଟକ । ଏହି ସଟିନାର ପର ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । (ବୋଥାରୀ)

ଶୁରୁା ଅନୁକ୍ରମ ଏହି ଶୁରା ମଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ ; ଇହାତେ ଢଟି ଆୟାତ

[୬]   ୧୯୩ ଶକ, ୭୮୧୩ ଅକ୍ଷରାବାଦାରୀରେ ।

ଶାନେ ମଜୁଲ - ହିଜରୀ ୬୯ ମାର୍ଗର ହଜରତ ଛାହାବାଗଣସହ ‘ଓମରା’ ମଞ୍ଚର କଥାର ଜଣ୍ଠ ହୋଦାଯବିଯା ନାମକ ଶାନେ ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହିଲେ କୋରେଶଗଣ ତାହାଦିଗଙ୍କେ ମକ୍କାଶରୀଫେ ପ୍ରବେଶ କରିତେ ବାଧା ପ୍ରଦାନ କରେ । ସେଇ ସମୟ କୋରେଶଗଣେର ସହିତ ହଜରତେର ଏହି ମର୍ମେ ଏକ ମର୍ମି ହୟ ସେ, ଏକ ଦଳ ଅପର ଦଲେର ପ୍ରତି କୋନ ପ୍ରକାର ଅତ୍ୟାଚାର କରିତେ ପାରିବେ ନା ।

ବହୁବକର ମଞ୍ଚଦାୟ କୋରେଶଦେଇ ଓ ଖୋଜା ମଞ୍ଚଦାୟ ହଜରତେର ପକ୍ଷଭୂକ୍ତ ହଇଲ । କିଛୁକାଳ ପର ବହୁବକରେଇ କୋରେଶଦେଇ ମହାଯଜାଯ ଉକ୍ତ ଅନ୍ତିକାର ଡଙ୍ଗ କରତଃ ଖୋଜାଦଲକେ ଆକ୍ରମଣ କରେ । ଖୋଜାରା ହେରେମ ଶରୀଫେ ଆଶ୍ରୟ ଗ୍ରହଣ କରା ସହେତୁ ବହୁବକରେଇ ତାହାଦିଗଙ୍କେ ପ୍ରହାର କରେ । ଜୈନେକ ଖୋଜା-ନେତା ଓ ତାହାଦେଇ ଦଲେର କଯେକଜନ ଲୋକ ମଦୀନା ଶରୀଫେ ହଜରତେର ନିକଟ ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହଇଯା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା

କରେ । ହଜରତ ଛାହାବାଗଣକେ ଅସ୍ତ୍ରଶବ୍ଦେ ସଜ୍ଜିତ ହଇତେ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରେନ । ପୂର୍ବେର ଅଙ୍ଗୀକାର ଦୃଢ଼ ଓ ସର୍ତ୍ତେର ସମସ୍ତ ସୁଧି କରାର ମାନସେ କୋରେଶଗଣ ଆବୁଲ୍ଫିଯାନକେ ମଦୀନା ଶରୀଫେ ପ୍ରେରଣ କରେନ । ହଜରତ ଆଲୀ, ଜୋବାୟେର ପ୍ରଭୃତି ଛାହାବାର ପ୍ରେରିତ ପତ୍ରବାହକେର ନିକଟ ହଇତେ ପତ୍ର କାଡ଼ିଯା ଲନ । ୧୦ମ ହିଜରୀତେ ଦଶ ହାଜାର ଛାହାବାସହ ମଙ୍କା ଅଭିମୁଖେ ହଜରତ ଯାତ୍ରା କରେନ । ଆବୁଲ୍ଫିଯାନେର ଇମଲାମ ଗ୍ରହଣ, ହଜରତ ଆକାସେର ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ତାହାର ମୁକ୍ତି, ବର୍ଷିଶୈଳେର ଭୌତି, ମଙ୍କା ବିଜ୍ୟ, ଅଧିବାସୀଗଣକେ କ୍ଷମା, ୧୫ ଦିବସ ତଥାମ ଅବସ୍ଥାନ ଇତାଦିର ଆଭାବ ଇହାତେ ପ୍ରଦାନ କରା ହିୟାଛେ ।

ଶୁର୍କା କାନ୍ଦେଳାଙ୍କଣ ଏହି ଶୁର୍କା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ; ଇହାତେ ୬୮
[୭] ଆୟାତ, ୨୭ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୯ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାମେ ନଜୁଲ—ଓମାଇୟା, ହାରେଛ, ଆ'ସ, ଅଲିଦ ପ୍ରଭୃତି କୋରେଶଗଣ ହଜରତ ତାହାଦେର ଧର୍ମମତେର ଅନୁସରଣ କରିଲେ ତାହାରା ଓ ହଜରତେର ଧର୍ମମତେର ଅନୁସରଣ କରିବେନ ବଳାୟ ତିନି ବଲିଲେନ, ଆମି ଆମାର ନିକଟ ଆଶ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି, ଆମି କଥନ ଓ ତୀହାର ଅଂଶୀଶ୍ଵାପନ କରିଲେ ପାରିବ ନା । ତାହାରା ବଶ୍ତା ସ୍ଵୀକାର କରେ ନା ଅଥଚ ହଜରତେର ସହିତ ମିଳିତ ହଇତେ ଚାଯ; ତଥନ ଏହି ଶୁର୍କା ନାଜ୍ଞେତ ହୟ ।

ଶୁର୍କା କଉସାଙ୍କ ଏହି ଶୁର୍କା ମଙ୍କାୟ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ; ଇହାତେ ୩୮ ଆୟାତ,
[୮] ୧୦ୟ ଶବ୍ଦ ଓ ୩୭ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାମେ ନଜୁଲ—ଏହି ଶୁର୍କାଟୀ ଆବୁଜହଲ, ଆବୁଲହବ, ଆ'ସ ଓ ଆକାବାର ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଛିଲ । କଥିତ ଆଛେ, ହଜରତେର ପୁତ୍ର ତାହେର ଦେହତ୍ୟାଗ କରାର ପର ଆ'ସ ନାମୀଯ ଜନେକ ଧର୍ମଦୋହୀ

ହଜରତେର ସହିତ ଆଲାପ କରାର ପର ନିଜେର ଦଲେର ଲୋକଦେର ପ୍ରଶ୍ନେର ଉତ୍ତରେ ବଲିଯାଛିଲ, ଆମି ଆବତ୍ତର ନିଃମୁକ୍ତାନ ବା ଆଟକୁଡ଼େର ସହିତ ଆଲାପ କରିଯାଛି । ଉହା ଅବଶ କରିଯା ହଜରତ ଦୁଃଖିତ ହଇଯା ବଲିଯାଛିଲେନ ଯେ, ତୀହାର ଏଷ୍ଟେକାଲେର ପର ହସ୍ତ ତୀହାର ନାମ ଲୋପ ପାଇବେ । ତୀହାର ସାଙ୍ଗନାର ଜଣ୍ଠ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତ ।

ଶୁରା ମାଉଳ୍ୟ ଯକ୍ଷା ଶରୀଫେ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହସ୍ତ ; ଇହାତେ ୧୮ ଆୟାତ, ୨୫ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୧୫ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

[୯] **ଶାନେ ଲଜୁଲ—ଆବୁଜହଲ** କୋନ ମୂର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁକ୍ତାନେର ତଥା ବଧାନେର ଭାର ଲହିଯା ଉତ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୁତ୍ୟର ପର ନିଜେଇ ବାଲକେର ପିତାର ତ୍ୟାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦି ଭୋଗ କରିତେ ଥାକେ, ଏବଂ ବାଲକଟୀକେ ବିତାଡ଼ିତ କରିଯା ଦେଇ । ଉତ୍ତ ବାଲକ କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ଓ ବିବନ୍ଦୁ ଅବସ୍ଥାଯ ହଜରତେର ନିକଟ ଉପଚିତ ହଇଯା ଆବୁଜହଲେର ଅସ୍ଵାବହାର ଓ ଅତ୍ୟାଚାର-କାହିନୀ ପ୍ରକାଶ କରେ । ହଜରତ ଆବୁଜହଲେର ନିକଟ ଯାଇଯା ଉହାର ପ୍ରତୀକାରାର୍ଥ ତାହାକେ କେଯାମତେର ଭୌତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେନ । ଆବୁଜହଲ କେଯାମତେର ପ୍ରତି ଅସତ୍ୟାରୋପ କରିତେ ଥାକାଯ ହଜରତ ଦୁଃଖିତ ମନେ ନିଜ ଗୃହେ ଅତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରେନ ।

ଆବୁସ୍ଫିଲ୍ୟାନ ସମ୍ମାନ ଲାଭେର ଇଚ୍ଛାୟ ପ୍ରତି ସମ୍ପାଦେହ ଦୁଇଟି କରିଯା ଉତ୍ତ ଜବେହ କରିଯା ସମ୍ବାଦ କୋରେଶଦିଗକେ ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗ କରିଯା ଥାନ୍ତ୍ରାହିତ । ଏକଦା ଝନୈକ ପିତୃହୀନ ବାଲକ ଆବୁସ୍ଫିଲ୍ୟାନେର ବାଡୀତେ ନିମ୍ନଲିଙ୍ଗର ଦିନ ଉପଚିତ ହଇଯା କିଛୁ ମାଂସ ଭିକ୍ଷା ଚାହିଯାଛିଲା । ଉହାତେ ସେ ସଂପତ୍ତିର ଆସାତ କରିଯା ଉତ୍ତ ବାଲକକେ ବିତାଡ଼ିତ କରେ ; ସେଇ ଜଣ୍ଠ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଲ ହସ୍ତ । (ଏମାମ ରାଜୀ ।)

କେହ କେହ ବଲେନ— କେମାତ ଅମାଗ୍ନିକାରୀ ପାପୀ ଆ'ସ କିଂବା ଧନଶାଲୀ,
ଅବାଧ୍ୟ ଓ ଅହଙ୍କାରୀ ଅଲୌଦେର ସମ୍ବନ୍ଧେ ଇହା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଛିଲ ।

ଶେଷାର୍ଦ୍ଧ ଆବଦୁଲ୍ଲା-ବେନେ-ଓବାଇୟା ନାମକ ଜୈନେକ କପଟାଚାରୀର ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଛିଲ ବଲିୟା ‘ଥାଜେନେ’ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଆଛେ ।

ପରଞ୍ଚ ଧାର୍ମିକ ବଲିୟା ପରିଚିତ ଯେ ସକଳ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟବହାରେ ଅଧର୍ମ ପ୍ରକାଶ
ପାଇଁ ତାହାଦେର ଲୋକଦେଖାନ କପଟତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଲ
ହିୟାଛେ ।

ଶୁରା କୋରାଯେଶ ଇହା ମକାଯ ନାଜେଲ ହିୟାଛେ । ଏହି ଶୁରାତେ ୪ଟି
[୧୦] ଆୟାତ, ୧୭ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୯ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କରଶ ଶବ୍ଦ ହିତେ କୋରାଯେଶ ଶବ୍ଦ ଉପମ ହିୟାଛେ ।
ଇହାର ଆଭିଧାନିକ ଅର୍ଥ—ସଂଗ୍ରହ କରା ବା ଉପଜୀବିକା ସଂଗ୍ରହ କରା ।
କୋରାଯେଶଗଣ ବ୍ୟବସାୟ ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ବା ଉପଜୀବିକା ସଂଗ୍ରହ କରିତେନ—
ତଜ୍ଜନ୍ମ ଉଠିରା ଏହି ନାମେ ଅଭିହିତ ହିତେନ ।

ଏବନେ ଆକ୍ରାସେର ମତେ କୋରାଯେଶ ନାମକ ଏକ ପ୍ରକାର ଜଲଜଞ୍ଚ ସମୁଦ୍ରେ
ବାସ କରେ । ଉହାରା ସାମୁଦ୍ରିକ ଜଞ୍ଚଦେର ମଧ୍ୟ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି ।
ଉହାରା ଯେ କୋନ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜଞ୍ଚର ନିକଟ ଉପଶିତ ହୟ ତାହାକେହି
ଗ୍ରାସ କରେ ; କିନ୍ତୁ ଅଗ୍ନ କୋନ ଜଞ୍ଚ ଉହାଦିଗକେ ଗ୍ରାସ କରିତେ ପାରେ
ନା । ଆରବ ଦେଶେର ସର୍ବାପେକ୍ଷା ପରାକ୍ରମଶାଲୀ ସମ୍ପଦାୟ କେଳାବେର
ପୁତ୍ର କୋଛାଇୟେର ବଂଶଧରେରା ଏହି ନାମେ ଅଭିହିତ । ତାହାରା
ବାଣିଜ୍ୟାର୍ଥେ ଶୀତକାଳେ ଇମନ ପ୍ରଦେଶେର ଦିକେ ଓ ଗ୍ରୀବନକାଳେ ଶାମ
(ସିରିଯା) ଦେଶେର ଦିକେ ସଥିତ । କାବାଗୃହେର ରକ୍ଷକ ଓ ଅଧିପତି
ବଲିୟା ଉତ୍ୟ ଦେଶେର ନରପତିଗଣ ତାହାଦିଗକେ ପ୍ରଚୁର ସମ୍ମାନ କରିତ ;

ଆର ତାହାରା ଓ ବନ୍ଦ, ଥାତ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୱକୀୟ ବନ୍ଦଗୁଲି ସ୍ଵଦେଶେ ଆନ୍ୟନ
କରିତ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ ବେଶ ଲାଭବାନ ହେତ ।

କାନାନାର ପୁତ୍ର ନାଜାରକେ କୋରାଯେଶ ନାମେ ଅଭିହିତ କରା ହେତ ।
ତେଥର ତାହାର ବଂଶଧରେରା ଉତ୍କ ନାମେ ଅଭିହିତ ହେତେ ଥାକେ ।
ହଜରତ ଓ ତାହାର ୪ ଜନ ଖଲିଫା ଏହି ବଂଶ ସ୍ଵର୍ଗତ ।

ଆବରାହାର ଦଲେର ଉପର ଜୟୀ ହୁଯାଯି ଆବେସିନିୟାବାସୀଦେର ମସକ୍କେ ଏହି
ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ ।

ପୁନ୍ଦ୍ରା କ୍ଷୌଳ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କୀ ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଯାଛେ । ଇହାତେ ୫ଟି
[୧୧] ଆୟାତ, ୨୪ଟି ଶର୍ଦ୍ଦ, ଓ ୧୪ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୂଲ—ଇମନ ପ୍ରଦେଶେର ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଆବରାହା ଈର୍ଷାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ
ହେଯା ଇମନେର “ଛାନ୍ୟା” ନାମକ ସ୍ଥାନେ ରତ୍ନରାଜୀ ଖଚିତ “କଲିମା”
ନାମେ ଏକଟି ଗିର୍ଜା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଯା ତଥାଯ ଉପସନାର ନିମିତ୍ତ ଲୋକ
ଦିଗକେ ଆହ୍ଵାନ କରେନ । ଧାର୍ମିକ ଲୋକେରୀ ତାହାର ଆଦେଶ ମାନିତେ
ରାଜୀ ନା ହୁଯାଯି ତିନି କାବା ଗୃହ ଧର୍ମେର ନିମିତ୍ତ ବହୁ ସୈତ୍ୟସାମନ୍ତ
ଓ ୧୩ଟି ହାତୀ (“ମାୟୁଦ” ସହ) ପ୍ରେରଣ କରେନ । ହଜରତେର ପିତାମହ
ଆବଦୁଲ ମୋତାଲେବ “ମୋଗାଞ୍ଚ” ନାମକ ସ୍ଥାନେ ହାତାତା ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତିର
ସହିତ ଯାଇଯା ଆବରାହାର ନିକଟ ହାଜିର ହନ ଓ ସ୍ଥେଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ ପାନ
ଏବଂ ତାହାର ଲୁଣ୍ଠିତ ଦୁଇ ଶତ ଉଷ୍ଟ ଫେର୍ୟ ପାଇବାର ଦାବୀ ଜାନାନ ।
ଆବରାହା କାବା ଧର୍ମେର ବାସନାଜ୍ଞାପନ କରାଯ ତିନି ବଲେନ—ଆମି ଉଟେର
ମାଲିକ, ଉଟ ଫେର୍ୟ ଚାଇ—କାବା ଗୃହେର ମାଲିକ ସ୍ଵର୍ଗ ଆଲ୍ଲାହ, କାଜେଇ
ତିନି ଉହା ରକ୍ଷା କରିବେନ । ଆରବେର ଅପର ଯେ ସକଳ ନେତା ତାହାର
ମଜ୍ଜେ ଗିଯାଛିଲେନ ତାହାରା ମଙ୍କାର ଧନସମ୍ପଦ ବା ଚତୁର୍ପଦ ଜନ୍ମିଷ୍ଯିତରେ

ଦୁଇ-ତୃତୀୟାଂଶ ଆବରାହାକେ ଦିତେ ଚାଓଯା ସହେ ଆବରାହା କାବା
ଧିଂସେର ସଂକଳନ ତ୍ୟାଗ କରିଲେନ ନ' ; ଆବଦୁଲ ମୋତାଲେବେର ଉଟଗୁଲି
ଫେରେ ଦିତେ ଆଦେଶ ଦିଲେନ ।

ଆବରାହା ମୁକ୍ତ ଘୋଷଣା କରିଲେନ । ତଥନ କାବାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷାର
ନିମିତ୍ତ ଆଲ୍ଲାହତାଳା ଦଲେ ଦଲେ ପାଞ୍ଚା ପ୍ରେରଣ କରିଲେନ । ଉହାରା
ଉପର ହିତେ କକ୍ଷର ନିକ୍ଷେପ କରତଃ ଆବରାହାର ସମସ୍ତ ହଣ୍ଡୀ ଓ ଦୈନ୍ୟ
ବିନାଶ କରିଯା ଦିଲ ।

ଏହି ସ୍ଟଟନାର କିଛୁ କାଳ ପର ହଜରତେର ଜନ୍ମ ହେ ।

କୋରେଶଗଣେର ଉପର ଯେ ଆଜ୍ଞାହ ମହା ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଯାଛିଲେନ
ତାହାଇ ଏହି ସ୍ଵରାୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହିଯାଛେ । ଉକ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ ସ୍ଵରଣ କରିଯା
ଆଜ୍ଞାର ଏବାଦତ କରା କୋରାଯେଶଗଣେର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ଏହି ସ୍ଵରା
ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ ।

ସୁନ୍ଦା ଛମାଜାତ ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ । ଇହାତେ

[୧୨] ୧୮ୟ ଆଯାତ, ୩୩ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୨୩ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ଧର୍ମଦ୍ରୋହୀ ଆଥନାସ, ଅଲିଦ, ଓବାଇ, ଓମାଇୟା, ଜମି
ଓ ଆ'ମ ସାକ୍ଷାତେ ହଜରତକେ ଓ ତାହାର ସହଚରଗଣକେ ବିଦ୍ରହ୍ମ କରିତ,
ଏବଂ ଅମାକ୍ଷାତେ ତାହାଦେର ଅପବାଦ ପ୍ରଚାର କରିତ । ଏହି ଜଣ୍ଠ ଏହି
ସ୍ଵରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛ ।

ସୁନ୍ଦା ଆସନ୍ତର ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କାଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ । ଇହାତେ ୩୮

[୧୩] ଆଯାତ, ୧୪ୟ ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୪ୟ ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ - ଏକଦା ହଜରତ ଆବୁବକର (ରାଃ) ତାହାର ପୂର୍ବବନ୍ଧୁ
କାଳଦାର ସଙ୍ଗେ ବସିଯା ଆହାର କରିତେଛିଲେନ । କଥା ପ୍ରମଦେ କାଳଦା

ବଲିଲ—ଆପନି ଦକ୍ଷତା ମହକାରେ ବାଣିଜ୍ୟ କରିଯା ଲାଭବାନ ହିୟା
ଆସିତେଛେ—ବର୍ତ୍ତମାନେ ପୈତ୍ରିକ ଧର୍ମ (ପ୍ରତିମା ପୂଜା) ପରିତ୍ୟାଗେ
ମହା କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହିୟାଇଲେନ । ତତ୍ତ୍ଵରେ ଆବୁବକର (ରାଃ) ବଲିଲେନ—
ସେ ମତ୍ୟ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ ଓ ସଂକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରେ, ସେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହିୟାଇଲେନ
ପାରେନା । ସେଇ ସମୟ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ।

ଏବନେ ଆବାସେର ମତେ ଇହା ଅଲିନ୍, ଆ'ମ କିଂବା ଆମୋଯାଦେର ସମ୍ବନ୍ଧେ
ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଇଲି ।

ମୋକାତେଲେର ମତେ, ଆବୁଲାହାବ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଇହା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଇଲି ।

ଶୁରା ତାଙ୍କାଶୁର ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିୟାଇଛେ । ଇହାତେ

[୧୪] ୮ଟି ଆୟାତ, ୨୮ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୨୩ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଳ—କୋରେଶ କୁଲେର ଏକ ଶାଖାର ନାମ ବଣି-ଆକ୍ଷ-ବେନେ
ମାନ୍ଦାଫ, ଅପର ଶାଖାର ନାମ ବଣି-ସାହମ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀ ଅହକାରେ
ମତ୍ୟ ହିୟା ବଲିଲେ ଲାଗିଲ—ଆମରା ଅର୍ଥେ, ଐଶ୍ୱର୍ୟେ, ମନ୍ଦମେ ଓ ଲୋକ
ସଂଖ୍ୟାଯ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର । ଏମନ କି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଲ ସୌଇ ଗୋରବ ବର୍କନେର
ନିମିତ୍ତ ଆଧନ ଦଲଭୁକ୍ତ ଲୋକଦିଗକେ ଗଣନା କରିତେ ଆରଭ୍ର
କରିଲ । ଏହି ଗଣନାଯ ଆକ୍ଷ-ମାନ୍ଦାଫ ବଂଶେର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାଯ ଅଧିକ
ହିୟାଇଲ । ପରେ ଜୀବିତ ଓ ମୃତ ଉଭୟ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକ ଗଣନା କରାଯ ବଣି-
ସାହମ ଦଲେର ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହିୟାଇଲ । ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା ନିକ୍ରମଣେର
ନିମିତ୍ତ ତାହାରା ଗୋରହାନେ ଗିଯାଇଲି । ସେଇ ସମୟ ଏହି ଶୁରା ନାଜ୍ଞେଲ ହୁଏ ।

[ମତାନ୍ତରେ :— ଇହଦୌଷାଣେର ନାମେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ୍ୟ ଲାଇଯା କଲହେର ଶ୍ତ୍ରପାତ
ହେୟାଯ ମଦିନାବାସୀ ବଣି-ହାରେସ ଓ ବଣି-ହାରେସା ଏହି ଦୁଇ ଦଲ ପରମ୍ପର
ଧନୈଶ୍ୱର୍ୟେର ଅହକାର କରାଯ ଏହି ଶୁରା ନାଜ୍ଞେଲ ହୁଏ । (ଏକ୍ସିର)]

ଶ୍ଵରା କାହେନ୍ତାତ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ

[୧୫] ୧୧ଟି ଆୟାତ, ୩୫ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୧୬୦ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କେଯାମତେର ଭୌତି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଓ ଇସଲାମେର ବିଜ୍ୟେର ଇନ୍ଦିତ କରାର ଜଗ୍ତ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଏମାମ କାତାଦୀ ବଲେନ—ଏକମା ଇତ୍ତମ୍ଭୀଗନ ବଲିଯାଛିଲ ଯେ ଆମରା ବିପକ୍ଷଦଲ ଅପେକ୍ଷା ସଂଖ୍ୟାୟ ଅଧିକ ; ସେଇ ସମୟେ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଏମାମ ଏବନେ କସିରେର ମତେ—ମଦୀନାବାସୀ ବନି-ହାରେଛ ଓ ବନି-ହାରେଛା ଏହି ଦୁଇ ଦଳ ଧନ ସମ୍ପଦେର ଅହକ୍ଷାର କରିଯାଛିଲ, ତଜ୍ଜଗ୍ନ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶ୍ଵରା ଆ'ଦିନ୍ତାତ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ

[୧୬] ୧୧ଟି ଆୟାତ, ୪୦ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୧୧୦ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ହଜରତ ତାହାର ସହଚର ମୋନଜେର-ବେନେ-ଆମରକେ ଏକମଳ ଅଶ୍ଵାରୋହୀ ସହ ‘ବନି-କାନାନା’ ସମ୍ପଦାୟକେ ଆକ୍ରମଣ କରିତେ ପାଠାନ ଏବଂ ଫିରିଯା ଆସିବାର ଦିନ ମିର୍ଦିଷ୍ଟ କରିଯା ଦେନ । ପଥେରେ ଏକ ସ୍ଥାନ ଜଳ ପ୍ରାବିତ ଥାକାଯ ତାହାଦେର ଫିରିଯା ଆସିତେ ବିଲସ ହୟ । ତଥନ କାଫେରଗନ ଉକ୍ତ ମୈତ୍ରଦଳ ବିନଷ୍ଟ ହଇଯାଛେ ବଲିଯା ମିଥ୍ୟା ସଂବାଦ ପ୍ରଚାର କରାଯ ଯୁସୁଲମାନଗନ ଦୃଃଥିତ ହୟ । ତାହାଦିଗକେ ସାତ୍ତନା ପ୍ରଦାନେର ନିମିତ୍ତ ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶ୍ଵରା ଜିଲ୍ଲାଜାଲ୍ ଏହି ଶ୍ଵରାଯ ୮ଟି ଆୟାତ, ୩୭ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୫୮ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

[୧୭] ହାକ୍କାନୀ, ହୋସେନୀ, ଶାହ୍, ଅଲିଉଲ୍ଲାହ୍, ଶାହ୍, ରଫିଉଡ଼ିନ, ଶାହ୍, ଆବତ୍ତଳ ଆଜିଜ ପ୍ରଭୃତିର ମତେ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଦୀନା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହଇଯାଛେ ।

କବୀର ବଲେନ—ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ (ଏବନେ ଆବବାସ, କାତାଦୀ) । କାଶ୍-ଶାଫ୍, ବାୟଜାବୀ ଓ ଜାଲାଲାଇନ ବଲେନ—ଏହି

ଶ୍ଵରାର ଅବତରଣ-ସ୍ଥାନ ମସଙ୍କେ ମତଭେଦ ଦୃଷ୍ଟ ହୟ । (ବୋଖାରୀ ଶରୀଫ
Part I, Vol. I,)

ଶାନେ ଲଜୁଲ—ଏକଦା ହଜରତେର ମଙ୍ଗେ ଆବୁବକର (ରାଃ) ଯଥନ କିଛୁ
ଥାନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିତେଛିଲେନ, ମେହି ସମୟ ୭୧୮ ଆୟାତ ନାଜେଲ ହୟ । ତଥନ
ଆବୁବକର (ରାଃ) ଆହାର ଗ୍ରହଣ ତ୍ୟାଗ କରିଯା ହଜରତକେ ଜ୍ଞାନୀ
କରିଲେନ, ଆମି କି ଏକବିନ୍ଦୁ କୁକର୍ଷେର ପ୍ରତିଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହଇବ ?
ତତ୍ତ୍ଵରେ ହଜରତ ବଲିଯାଛିଲେନ, ମଂସାରେ ତୁମି ଯେ କୋନ୍ତେ ସମୟେ
ବିପଦାପନ୍ନ ହୋ, ଉହା ତୋମାର ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଅସଂ କାର୍ଯ୍ୟେର ପ୍ରତିଫଳ ;
ଆର ତୋମାର ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ପୁଣ୍ୟକେ ଆଲ୍ଲା ତୋମାର ଜନ୍ମ ସମ୍ବଲଷ୍ଠରପ
ରକ୍ଷା କରେନ, ପରକାଳେ ଐ ସକଳେର ପ୍ରତିଦାନ ଆଲ୍ଲା ତୋମାକେ ଦିବେନ ।
ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ସଂକାର୍ଯ୍ୟ ଆର ସାମାନ୍ୟ ସାମାନ୍ୟ ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ଏକତ୍ରିତ
ହିଯା ପର୍ବତ-ତୁଳ୍ୟ ହିଯା ଯାଯ ; ଅକିଞ୍ଚିକର କାର୍ଯ୍ୟଓ ବୃଥା ଯାଯନା ଏହି
ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚାରାର୍ଥେ ଉତ୍କୃତ ଆୟାତଦ୍ୱୟ ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶୁରା ବାଈଶ୍ଲେଷାତ୍ମ । ଏହି ଶ୍ଵରାର ୮୮ୀ ଆୟେତ, ୧୫୮ ଶବ୍ଦ, ଓ ୪୧୩୮ ଅକ୍ଷର
[୧୮] ଆଛେ । କବୀର, ହାକ୍କାନୀ, ଶାହ, ଅଲିଓଲ୍ଲା, ଓ ଶାହ ରଫିଉଦ୍ଦିନ ବଲେନ—
ଏହି ଶ୍ଵରା ମଦୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ ।

କାଶ-ଶାଫ, ବାୟଜାବୀ, ଜାଲାଲାଇନ ଓ ହୋସେନୀ ବଲେନ ଏହି ଶ୍ଵରା ମଙ୍କା
ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଯାଛେ ।

ଶାନେ ଲଜୁଲ—ମଦୀନାର ଇହଦୀଗଣ ଓ ମଙ୍କାର ଅଂଶୀବାଦିଗଣ ତୌରାତେର
ପ୍ରତିଶ୍ରତ ଶେଷ ପଯଗମ୍ବରେର ପ୍ରତୀକ୍ଷାୟ ଛିଲ । ଶେଷ ପଯଗମ୍ବର ଆବିର୍ତ୍ତାବ
ହସ୍ତ୍ୟା ମନ୍ତ୍ରେ ତାହାରା ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ହିତେ ବିରତ ହୟ ନାହିଁ—ତଜନ୍ତୁ
ଏହି ଶ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶୁଣା କହନ୍ତୁ ଏହି ସ୍ଵରାୟ ୫ଟି ଆୟାତ, ୩୦ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୧୯ଟି ଅକ୍ଷର
[୧୯] ଆଛେ । ଇହା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ ।

କାଶ୍‌ଶାଫ, ବାୟଜାବୀ, ଜାଲାଲାଇନ ଓ ହୋସେଣୀର ମତେ ଏହି ସ୍ଵରା
ମନୀନା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କୋନ କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗେ ଏକଦା ହଜରତ ଉପ୍ରେଥ କରେନ
ସେ ଇଶ୍ରାଯେଲ ବଂଶୀୟ ହଜରତ ସମ୍ଭାନ ସହାର ମାସ କାଳ ଦିବସ ରୋଜା
ରାଖିତେନ ଓ ଜେହାଦ (ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧ) କରିତେନ ଆବର ରାତ୍ରି ଜାଗିଯା ନାମାଜ
ପଡ଼ିତେନ । ଇହା ଶୁଣିଯା ତାହାର ଆସହାବଗଣ ବଲିଲ—ସାଧାରଣତଃ
ଆମରା ୬୦୧୭୦ ବ୍ୟସର ବୀଚିଯା ଥାକି ; ତମ୍ଭେ କତକାଂଶ ଶୈଶବାବସ୍ଥାୟ,
କତକାଂଶ ନିଦ୍ରିତାବସ୍ଥାୟ. କତକାଂଶ ପୌଡ଼ିତ ଓ ଶୈଥିଲ୍ୟାବସ୍ଥାୟ ଏବଂ
କତକାଂଶ ଜୀବିକା ସଂଗ୍ରହ କରିତେ ଅତିବାହିତ ହୟ ; ଅବୁଶିଷ୍ଟାଂଶେ
ଆମରା କତ୍ଟୁକୁ ସେକାର୍ଯ୍ୟ କରିତେ ମକ୍ଷମ ହଇବ ? ଉହାତେ ହଜରତ
ଦୁଃଖିତ ଇନ । ତଥନ ଏହି ସ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶୁଣା ଆଲେକ୍ ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହିଁଯାଛେ । ଇହାତେ
[୨୦] ୨୯ଟି ଆୟାତ, ୭୨ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୨୯୦ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ମଙ୍କାର ଅଦୂରେ ହେରା ଗିରିଗହରେ ହଜରତ ଏବାଦତେ
ମଶଗୁଲ ହିଁତେନ । ଜେବାଇଲ ହଜରତେର ନିକଟ ସର୍ବପ୍ରଥମ ତଥାୟ
ଉପଶିଷ୍ଟ ହିଁଯା ବଲିଲେନ— “ଆପନି ପାଠ କରନ ।” ହଜରତ ବଲିଲେନ—
“ଆମି ନିରକ୍ଷର ଏବଂ ପାଠ କରିତେ ସମର୍ଥ ନହି ।” ଏଇକ୍ରପ ତିନ
ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତରେର ପର ଜେବାଇଲ ବଲିଲେନ— “ଆପନି ସେଇ ମହାନ ଖୋଦାର
ନାମେ ପାଠ କରନ ”—ଇତ୍ୟାଦି । (କବିର, କାଶ୍‌ଶାଫ, ବାୟଜାବୀ) ।
ପ୍ରଥମ ପାଇଁ ଆୟାତ ତଥନ ନାଜେଲ ହୟ । ପ୍ରଥମ ୫ ଆୟାତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ

ହେଁଯାର ପର ସ୍ଵରା ଫାତେହା ଓ ତୁମର ସ୍ଵରା ମୋଦ୍ଦାସ୍ମେର ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ ।
ହଜରତ ସେଜଦା କରିଲେଛେନ ଦେଖିଲେ ଆବୁଜହଲ ତୀହାର ଗୌବାୟ
ପଦାଘାତ ଓ ତୀହାର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ମୃତ୍ତିକାୟ ପ୍ରୋଥିତ କରିବେ ବଲିଯା
ପ୍ରତିମାର ଶପଥ କରିଯାଛିଲ । ହଜରତେର ନମାଜ ପଡ଼ିବାର ସମୟ କାହେ
ଉପର୍ଦ୍ଧିତ ହେଁଯାଓ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅନୁକୂଳ କାଜ କରିଲେ ସଙ୍କଷମ ହୟ ନ ।
ତଥନ ୬-୧୪ ଆଯେତ ନାଜେଲ ହୟ ।

ଚୁକ୍ଳା ତୌଳ ଏହି ସ୍ଵରା ମକ୍କା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହେଁଯାଛେ । ଇହାତେ ୮ଟି ଆୟାତ,
[୨୧]   ୩୪ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୬୫ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ଲଜ୍ଜାଲ - ୧ । ତୌଳ-ଆଞ୍ଜିର, ଜାଗତୁନ-ତୈଲ ବୃକ୍ଷ ବିଶେଷ ଉତ୍ସମ
ନାମେ ପରିଚିତ ପର୍ବତେ ହଜରତ ଈସାର ଜନ୍ମ ଓ ନବୃତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତି ହୟ ।

୨ । ସିନିନା—ସିନାଇ ପାହାଡ଼ ; ଏହାନେ ହଜରତ ମୁସା ତତ୍ତ୍ଵରତ ଗ୍ରହ
ପ୍ରାପ୍ତ ହନ ।

୩ । ବାଲାଦୁଲ ଆମିନ - “ଶାନ୍ତିମୟ ନଗର” — ଏହି ବାକ୍ୟାଂଶ ଦ୍ୱାରା ହଜରତ
ମୋହାମ୍ମଦ ମୋଷ୍ଟଫାର (ଦଃ) ଜନ୍ମଭୂମି ମକ୍କା ନଗରକେ ବୁଝାୟ ।

ଉଦ୍‌ଭ୍ରାତା ତିନଟି ପାକ ସ୍ଥାନେର ନାମେ ଉପରୋକ୍ତ ନବୀଗଣେର ଶ୍ରବନାର୍ଥ
ଆଜ୍ଞାହ-ତାୟଳା ଶପଥ କରିଯା ମାନବଗଣକେ ଏହି ସାବଧାନ ବାଣୀ
ଜାନାଇଲେଛେ ସେ, ତିନି ଆଦେଶ-ପ୍ରଦାତାଦେର ମଧ୍ୟେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ (ଆଦେଶ-
ପ୍ରଦାତା) ।

ଚୁକ୍ଳା ଇନ୍ଦ୍ରଶଳାଳ ଏହି ସ୍ଵରା ମକ୍କାଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୮ଟି
[୨୨]   ଆୟାତ, ୨୭ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୧୦୩ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ଲଜ୍ଜା—ଥଦିଜା ବିବିର ମୃତ୍ତୁର ପର ହଜରତ ଶାତିଶୟ ମର୍ମାହତ ଓ
ଚିତ୍ତାଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ହେଁଯା ପଡେନ । ତୀହାକେ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାତା ଶୋକେ ସାରନା ଦିବାର

ଜଣ୍ଠ ଏହି ସ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ । ଏବାଦତ-ବଳେଗୀ ଓ କୋର-ଆନେ ତୋମାକେ
ଉଲ୍ଲେଖ କରିଯା ଏବଂ ତୋମାର ଗୁରୁତର ଦାୟିତ୍ବ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଯା ଦିଯା
ତୋମାକେ ମହିମାନ୍ଵିତ କରି ନାହିଁ କି ? ଇତ୍ୟାଦି ଶାନେ ନଜୁଲେର ମର୍ଦ୍ଦ ।
(ତଫ୍ସିରେ କବୀର ।)

ସୁର୍ତ୍ତା ଶ୍ରୋତ୍ତା ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୧୧ଟି ଆୟାତ,
[୨୩] ୪୦ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୧୬୬ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ହଜରତେର ନିକଟ କୋନ୍ତ କାରଣେ କଯେକଦିନ
(କାହାରେ ମତେ ୧୦, କାହାରେ ମତେ ୧୫, କାହାରେ ମତେ ୪୦ ଦିନ)
ଅହି ନାଜେଲ ନା ହେୟାୟ କାଫେରେରା ବିଜ୍ଞପ କରିଯା ବଲିତେଛିଲ—
ମୋହାମ୍ମଦକେ (.ଦ୍ :) ତୀର ଆଜ୍ଞା ପରିତ୍ୟାଗ କରିଯାଛେନ । ଇହୁ ଶ୍ରୀମଦ୍
କରିଯା ହଜରତ ଦୃଃଥେ ମର୍ମାହତ ହନ, ତଥନ ଏହି ସ୍ଵରା ନାଜେଲ ହୟ । •

ସୁର୍ତ୍ତା ଲୋକ୍ତଳେ ଏହି ସ୍ଵରା ମଙ୍କାତେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୨୧ଟି ଆୟାତ
[୨୪] ୧୧ଟି ଶବ୍ଦ, ଓ ୩୧୪ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ଆବୁଦକର (ରାଃ) ଓ ୨ୟ ଖାଲାଫେର ପୁତ୍ର ଓମାଇୟା
ମଙ୍କାୟ ଧନାଟ୍ୟ ଓ ସନ୍ଧାନ୍ତ ସମାଜନେତା ଛିଲେନ । ଓମାଇୟା ୧୨ଟି କିକ୍ଷମ୍ବ
ଦ୍ୱାରା ନାନା ଉପାୟେ ବିପୁଲ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରିଯାଛିଲେନ । ପରକାଳେର
ଜଣ୍ଠ କେନ ତିନି ଦାନ କରେନ ନା ? ଏହି ଶ୍ରୀମଦ୍ରେ ଉତ୍ତରେ ତିନି ବଲିତେନ—
ପ୍ରୟାସୀ ବିପୁଲ ଅର୍ଥ ସଂପଦ ଥାକିତେ କଲିତ ବେହେଶତେର ସଂପଦ ଲାଭେର
ଆମାର ଆମି ନାହିଁ । ଇନିହ ହଜରତ ବେଳାଳେର ମନିବ ଛିଲେନ ।

ଓମାଇୟାର ଗୃହେ ରାତ୍ରେ କ୍ରମନେର ଶବ୍ଦ ଶ୍ରୀମଦ୍ର କରିଯା ହଜରତ ଆବୁ-
ଦକର ସୌଯ କ୍ରୀତଦାସ ନାନ୍ଦାଶ ଓ ୪୦ଟି ଶ୍ରୀମୁଦ୍ରାର ବିନିମୟେ ବେଳାଳକେ
କ୍ରୟ କରିଯା ହଜରତେର ସାମନେ ନିଯା ତାହାକେ ମୁକ୍ତି ଦାନ କରେନ ।

অতএব, আবৃকর ও উমাইয়া সমক্ষে এই শুରা নাজেল হয়।

শুରা শାମস—এই শুରামকা শরীফে অবতীর্ণ হইয়াছে। ইহাতে ১৫টী
[২৫] আয়াত, ৫৬টী শব্দ, ও ২৫৪টী অক্ষর আছে।

শানে অজুল—কোর-আন শরীফে সাধারণতঃ আধিভৌতিক,
আধ্যাত্মিক ও ঐতিহাসিক নির্দশনের চুক্তির সাহায্যে কোন একটা
সত্য প্রতিষ্ঠা ও সপ্রমাণ করার বিষয় দেখিতে পাওয়া যায়।

এই শুରায় সূর্য, চন্দ্ৰ ও দিবাৱাত্রি প্রভৃতিৰ উল্লেখ দ্বাৰা উহাদেৱ
তাৱতম্য বুৰানো হইয়াছে; আৱ কোন কাৰ্য দ্বাৰা মানুষ আত্মাকে
পৰিত্ব রাখিয়া জীৱন সাৰ্থক কৰিতে পাৱে এবং কোন কাৰ্য
কৰিলে মানুষেৱ আত্মা কলুষিত ও জীৱন ব্যৰ্থ হয় তাহাৰ দৃষ্টান্ত
দেওয়া হইয়াছে। “সমুদ্” জাতিৰ এই ঘটনাৰ উল্লেখ কৰিয়া—খোদা-
তায়ালা যাহাকে ইচ্ছা হৈয়ায়েত কৰেন, যুহাকে ইচ্ছা গোমুহ-
কৰেন”—এই উক্তি উপৰোক্ত শুରা দ্বাৰা খণ্ডন কৰা হইয়াছে।

শুରা কালদা এই শুରা মকা শরীফে অবতীর্ণ হইয়াছে। ইহাতে ২০টী
[২৬] আয়াত, ৮২টী শব্দ, ও ৩৪৭টী অক্ষর আছে।

শানে অজুল—কালদা নামক বলিষ্ঠ কাফেৱকে হজৱত মোহাম্মদ
(দঃ) ইসলাম গ্ৰহণ কৰিতে বলায় সে অবজ্ঞাভৱে বলিয়াছিল যে
দোষথেৱ ১৯ জন ফেৱেশতাকে সে একা বাম হণ্টে অবৱোধ কৰিতে
পাৰিবে; বেহেশতেৰ বাগিচা, নাহার ও মণিকাঙ্কনেৱ মূল্য তাহাৰ
বিবাহাদি উৎসবে ব্যয়িত অৰ্থেৱ তুল্য হইতে পাৱে না। তখন এই
শুରা নাজেল হয়।

ଶାନେ ଅଜୁଲ—ସଥନ ହଜରତେର ପ୍ରତି ଶୁଦ୍ଧୀର୍ଷ ଶୁରା ସମୂହ ନାଜେଲ ହିତେ ଥାକେ ଏବଂ ତିନି ଅସଂଖ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିତେ ଥାକେନ, ତଥନ ତୀହାର ମନେ ଏହି ଚିନ୍ତା ଉପସ୍ଥିତ ହୟ ଯେ, ଆମି କୋନ ଶିକ୍ଷକେର ନିକଟ ଲେଖା ପଡ଼ା ଶିଖି ନାହିଁ, ଏମତାବନ୍ଧାୟ ଏତ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଶକ୍ତି ଓ ଶୂନ୍ୟ ମର୍ମ ଆୟୋଜନ କରା ଓ ଶୁରଣ ରାଖା ସମ୍ଭବ ହିବେ ନା, ହୟତ ଇହାର ଅଧିକାଂଶ ବିଲୁପ୍ତ ହଇଯା ଯାଇତେ ପାରେ । ତୀହାକେ ସାମ୍ବନା ପ୍ରଦାନାର୍ଥ ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ—“ଖୋଦାଇ ଆପନାର ଶିକ୍ଷାଦାତା, ଆପନି ଉହା ଭୁଲିବାର କଳ୍ପନାଓ କରିବେନ ନା ।”

ପ୍ରମୁଖ ତାତ୍ତ୍ଵକ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍ଗା ଶରୀଫେ ନାଜେଲ ହୟ । ଇହାତେ ୧୭୬ ଆୟାତ,
[୩୦] ୬୧ଟା ଶକ୍ତି, ଓ ୨୫୪ଟା ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ଅଜୁଲ—ଏକଦା ରାତ୍ରିତେ ହଜରତେର ଗୃହେ ତୀହାର ପିତୃବ୍ୟ ଆବୁତାଲେବ ଉପସ୍ଥିତ ହିଲେ ପର, ତୀହାର ସାମନେ ଆହାରେର ନିମିତ୍ତ କୁଟୀ ଓ ଦୁଷ୍ଟ ହାଜିର କରା ହୟ । ତୀହାରା ଉତ୍ତରେ ସଥନ ଥାତ୍ତ ଗ୍ରହଣେ ରତ ତଥନ ଏକଟା ଉକ୍ତାପିଣ୍ଡେର ଜ୍ୟୋତିତେ ଐ ଗୃହ ଉତ୍ସାସିତ ହଇଯା ଐ ଜ୍ୟୋତିତେ ଆବୁତାଲେବେର ଚୋଥେର ଜ୍ୟୋତିଃ କ୍ଷୀଣ ହଇଯା ଗେଲ । ସ୍ଵେଚ୍ଛା ମହକାରେ ଭୋଜନ ତ୍ୟାଗ କରିଯା ଉଠିଯା ତିନି ଜିଜ୍ଞାସା କରିଲେନ—ଇହା କି ? ହଜରତ ବଲିଲେନ—ଶୁଭତାନେରା ସଥନ ଆସମ୍ବାନେର ଗୁପ୍ତ ତତ୍ତ୍ଵ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାର ନିମିତ୍ତ ଉତ୍ୱାଯମାନ ହୟ, ତଥନ ଫେରେଶତାରା ଉକ୍ତାପିଣ୍ଡ ନିକ୍ଷେପ କରିଯା ଉହାଦିଗକେ ବିତାଡ଼ିତ କରେ । ଆବୁତାଲେବ ବିଶ୍ୱାସିତ ହଇଯା ନିଷ୍ଠକ ହିଲେନ । ତଥନ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଲ ହୟ ।

সুন্না কুরুতজ্জ এই স্বরা মক্ষা শরীফে অবর্তীর্ণ হয়। ইহাতে ২২টী আয়াত,
 [৩১] ১০৯টী শব্দ, ও ৪৭৫টী অক্ষর আছে।

শানে নজুল—মক্ষার পৌত্রলিকেরা মুসলমানগণকে ইসলাম গ্রহণ
 করার দরূণ নানাপ্রকার উৎপীড়ন করিত। হজরতের নিকট
 মুসলমানগণ অভিযোগ করায় তিনি উত্তরে বলিয়াছিলেন যে, এক
 সময় তাহাদের দুর্ব্যবহারের প্রতিশোধ গ্রহণ করিতে খোদা
 তোমাদিগকে সক্ষম করিবেন। একথা শ্বেত করিয়া কাফেরেরা
 বলিতে লাগিল—একপ দুর্বল, অপমানিত ও অর্থহীন লোকেরা
 কিন্তু প্রতিশোধ লইতে সক্ষম হইবে? খোদার ইচ্ছাতেই আমরা
 সম্মানিত আর তাহারা হেয় ও লাভিত। কাফেরদের উক্ত কথার
 প্রত্যুক্তির স্বরূপ এই সময়ে এই স্বরা অবর্তীর্ণ হয়। অগ্নিকুণ্ড স্থাপয়িতা-
 দের পরিণাম বর্ণনা করিয়া ইসলাম ধর্মাবলম্বনদিগকে ইহাতে সামনা
 প্রদান করী হইয়াছে। (আজিজী ।)

সুন্না ইনশিকাক এই স্বরা মক্ষা শরীফে অবর্তীর্ণ হয়। ইহাতে
 [৩২] ২৫টী আয়াত, ১০৮টী শব্দ ও ৪৪৮টী অক্ষর আছে।

শানে নজুল—কেয়ামতের সময় মানুষের যে ভীষণ অবস্থা হইবে
 তাহার বর্ণনা ও পুনর্জীবন লাভের কথা এই স্বরায় প্রকটিত হইয়াছে।
 কেয়ামত ও পুনর্জীবন লাভের কথা ভাবিয়া মানুষ যাহাতে সংকর্ম
 সম্পাদন করে এই উদ্দেশ্যেই এই স্বরা অবর্তীর্ণ হইয়াছে।

সুন্না তাটকৌশ এই স্বরা মক্ষায় কি মদীনায় নাজেল হয় এ-সবকে
 [৩৩] মতভেদ দৃষ্ট হয়। ইহাতে ৩৬টী আয়াত, ১১২টী শব্দ, ও ১৫৮টী
 অক্ষর আছে।

ଶାନେ ନଜୁଲ—ହଜରତ ମଦୀନାୟ ପଦାର୍ପଣ କରିଯା ଦେଖିଲେନ ଯେ, ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନେର ଅଧିବାସୀଗଣ ପରିମାଣ ଓ ଉଜନେ କମ-ବେଶୀ କରିଯା ଥାକେ, ତଥନ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଳ ହୟ ।

ମଙ୍କାୟ ଏହି ଶୁରା ପ୍ରଥମ ନାଜେଳ ହଇଯାଛିଲ । ହଜରତ ମଦୀନାୟ ଯାତ୍ରାର ପର ସେଥାନେ ଇହା ପାଠ କଣିଯା ଶୁନାଇଯା ଦିଲେନ ।

ଶୁରା ଇନ୍ଦ୍ରିକିତାଳ୍ଲ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୧୯ଟି
[୩୪] ଆୟାତ, ୮୦ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୩୩୪ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କେଯାମତେର ଭୀଷଣ ଅବସ୍ଥାର ବର୍ଣନା ଓ ମାନୁଷକେ ଯେ ତାହାର କର୍ମଫଳ ନିଶ୍ଚଯିତା ଭୋଗ କରିତେ ହଇବେ ତାହା ଏହି ଶୁରାର ପ୍ରତିପାଦ୍ଯ ବିଷୟ ।

ପରଜୀବନେ ଶୁଫଳ ପାଇବାର ଜନ୍ମ ମାନୁଷ ଯେନ ସଂକର୍ମ କରେ ଆର କୁକର୍ମେର ଫଳ ପରଜୀବନେ ସନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ହଇବେ ତାବିଯା ଯେନ (ୱ-ଜୀବନେ) କୁକର୍ମ ହିତେ ବିରିତ ଥାକେ—ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟେ ଏହି ଶୁରା ନୀଜେଳ ହଇଯାଛେ ।

ଶୁରା ତକତୌଳ୍ଲ ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୨୯ଟି
[୩୫] ଆୟାତ, ୧୦୪ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୪୩୬ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ—କେଯାମତ, ପରକାଳ ଓ କର୍ମଫଳ ଭୋଗେର କଥା ଯଥନ ହଜରତ ମୋହାମ୍ମଦ (ଦ୍ୱାରା) ବଲିତେନ ତଥନ ମଙ୍କାବାସୀରା ତାହାକେ ପାଗଳ ବଲିତ । କେଯାମତେର ଭୀଷଣ ଧ୍ୱନିଲୀଳା ଓ ଆନ୍ତରୀର ଶକ୍ତିର ବର୍ଣନା ଥାରା ତାହାର ପ୍ରତି ନିର୍ଭରଶୀଳ ହଇଯା ସଂକର୍ମ କରିବାର ଜନ୍ମ ତାକିମ ଦିବାର ନିମିତ୍ତ ଏହି ଶୁରା ନାଜେଳ ହୟ ।

ଶୁରା ଆନ୍ତରୀର ଏହି ଶୁରା ମଙ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହଇଯାଛେ । ଇହାତେ ୩୨ଟି
[୩୬] ଆୟାତ, ୧୩୩ଟି ଶବ୍ଦ, ୫୫୩ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ— ଏକଦା ହଜରତ କୋରେଶ ସମ୍ପଦାମେର ଓସା, ଆବୁ-
ଜାହେଲ, ଆବାସ ପ୍ରଭୃତି ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ୱଭାଗଣକେ ଇସ୍ଲାମେର ଦିକେ ଏହି
ଆଶ୍ୟ ଆହ୍ସାନ କରିତେଛିଲେନ ଯେ, ତାହାରା ଇସ୍ଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିଲେ ବହୁ
ଲୋକ ଇସ୍ଲାମ ଗ୍ରହଣ କରିତେ ପାରେ । ସେଇ ସମୟ ଆବଦ୍ରମ୍ଭ-ଏବନେ-
ଓମ୍ବେ ମକ୍ତୁମ ନାମକ ଜୈନକ ଅଙ୍କ ଲୋକ ତାହାର ନିକଟ ଉପଚିତ ହଇଯା
ତାହାକେ କୋରାଣ ଶିକ୍ଷା ଦିବାର ଜନ୍ମ ହଜରତକେ ତାହାର ଦିକେ
ଅଗସର ହଇତେ ବଲେ । ସେ ହଜରତେର କଥୋପକଥନେ ବାଧା ପ୍ରଦାନ
କରିତେ ଆସିଯାଇଁ ଭାବିଯା ହଜରତ ମୁଖ ବିମର୍ଶ କରିଯାଇଲେ । ତଥନ
ଏହି ଶୁରା ନାଜେଲ ହୟ ।

ଶୁରା ନାଟଜ୍ଞାତ ଏହି ଶୁରା ମକ୍କାଯ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୪୬ଟି ଆୟାତ,
[୩୭] ୧୮୧ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୮୯୧ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ— ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଲୋର ଶକ୍ତିର କଥା ଆର ପରକାଳ
ଓ ପୁନର୍ଜୀବନ ପ୍ରଭୃତିର ବର୍ଣନା ଦ୍ୱାରା ମାନୁଷକେ ସାବଧାନ କରିଯା ଦେଉଥିବା
ହିୟାଛେ,—ମାନୁଷ ଯେନ ନିଜେର ମନକେ ନୌଚ ପ୍ରଭୃତି ହଇତେ ନିର୍ବ୍ଲକ
ରାଖେ ଏବଂ କ୍ଷଣହାୟୀ ପାର୍ଥିବ ଜୀବନେର ଶୁଖ-ଶାଲସାର ନିମିତ୍ତ ଯେନ
ପରକାଳେର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଜୀବନେର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଶୁଖର ପଥ ବିନଷ୍ଟ ନା କରେ ।
ପରକାଳେର ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରାଖାର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଦିବାର ଜଣ୍ଠି ଏହି ଶୁରା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ
ହିୟାଛେ ।

ଶୁରା ନାରୀ ଏହି ଶୁରା ମକ୍କା ଶରୀଫେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୟ । ଇହାତେ ୪୦ଟି ଆୟାତ,
[୩୮] ୧୭୪ଟି ଶବ୍ଦ ଓ ୮୦୧ଟି ଅକ୍ଷର ଆଛେ ।

ଶାନେ ନଜୁଲ— ହଜରତ ପ୍ରଥମ ଯେ ସମୟେ ଲୋକଦିଗକେ ଇସ୍ଲାମେର
ଦିକେ ଆହ୍ସାନ କରିଯା କୋରାଣ ଉନାଇଲେ ଓ କେମୋତେର ଭୌତିକୀୟ

সংবাদ বর্ণনা করিতেন সেই সময়ে বিধুরীরা তাহার প্রেরিতত্ব,
কোরান ও কেওমত সম্বন্ধে তর্ক বিতর্ক করিত আর একে অপরের
নিকট ঈ সকল বিষয় সম্বন্ধে নানাক্রম প্রশ্ন জিজ্ঞাসা করিত। তখন
এই স্থান নাজেল হয়।
